

Ukraina ważnym graczem na światowym rynku produktów rolno-spożywczych: wybrane aspekty

dr OKSANA KIFORENKO

**Zakład Ekonomiki Agrobiznesu i Biogospodarki,
Instytut Ekonomiki Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej - PIB**

Seminarium IERiGŻ-PIB,
Warszawa, 1.12.2023 r.

Ukraina posiada wszelkie warunki do intensywnego rozwoju zarówno sektora rolnego, jak i przetwórstwa spożywczego, tj. dostępność żyznych gleb, korzystne położenie geograficzne, przyjazne warunki klimatyczne, wieloletnie tradycje uprawiania ziemi itp. Ukraina zajmuje jedno z ważniejszych miejsc wśród światowych producentów oraz eksporterów niektórych produktów rolno-spożywczych, nawet nie należąc do największych terytorialnie krajów świata, jednak będąc drugim co do wielkości terytorium w Europie (wg stanu na 2020 r.).

Ukraina:

- państwo unitarne, położone w Europie Wschodniej;
- terytorium wynosi 603 700 km²;
- graniczy z Polską, Słowacją, Węgrami, Rumunią, Mołdawią, Białorusią oraz Federacją Rosyjską;
- ma dostęp do Morza Czarnego oraz Morza Azowskiego.

Źródło: <https://geology.com/world/ukraine-satellite-image.shtml>

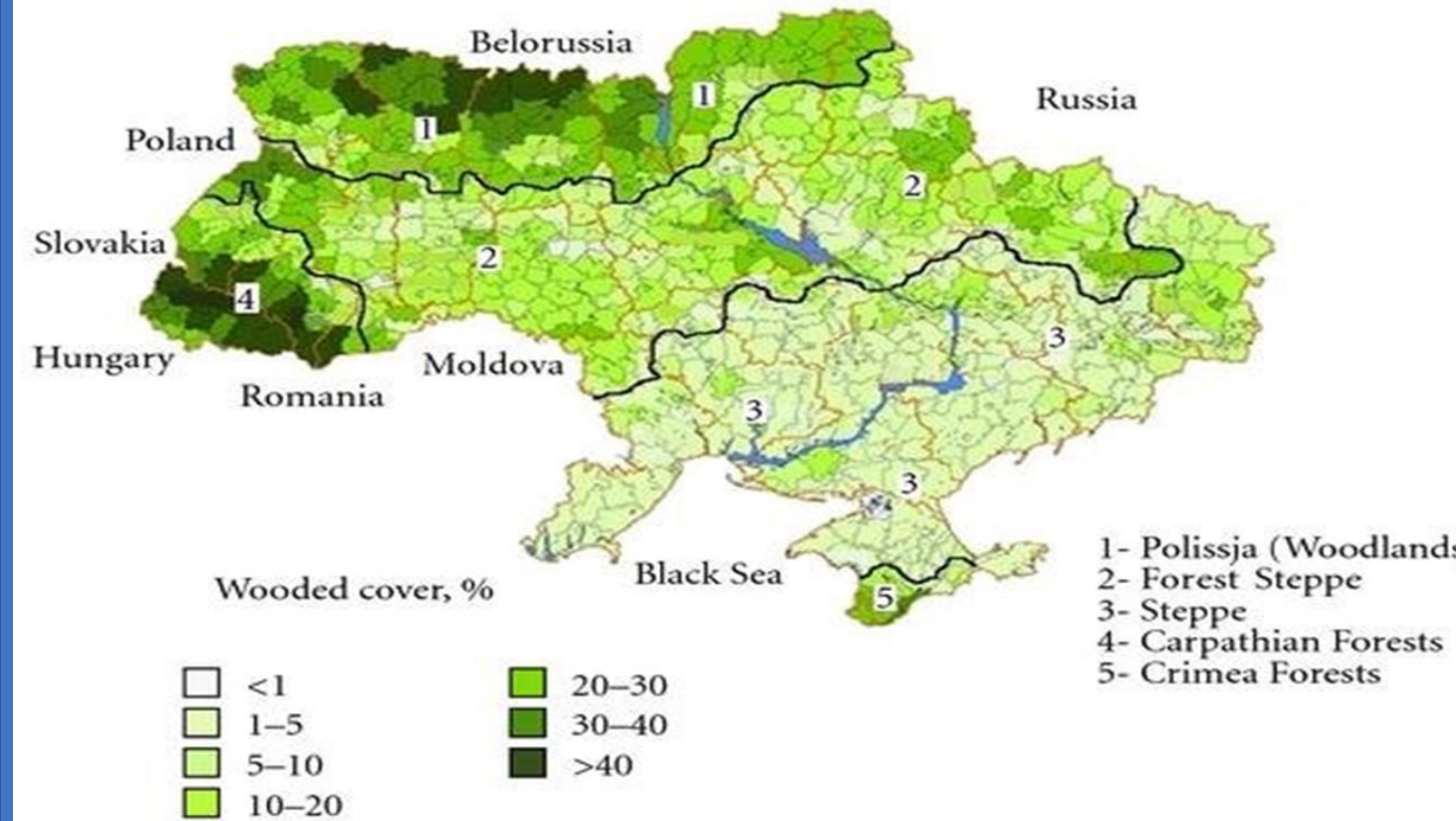
Najwyższe góry Ukrainy –
Karpaty
oraz
Góry Krymskie.

Źródło: <http://rcozadukraine.weebly.com/geographic-and-environmental.html>

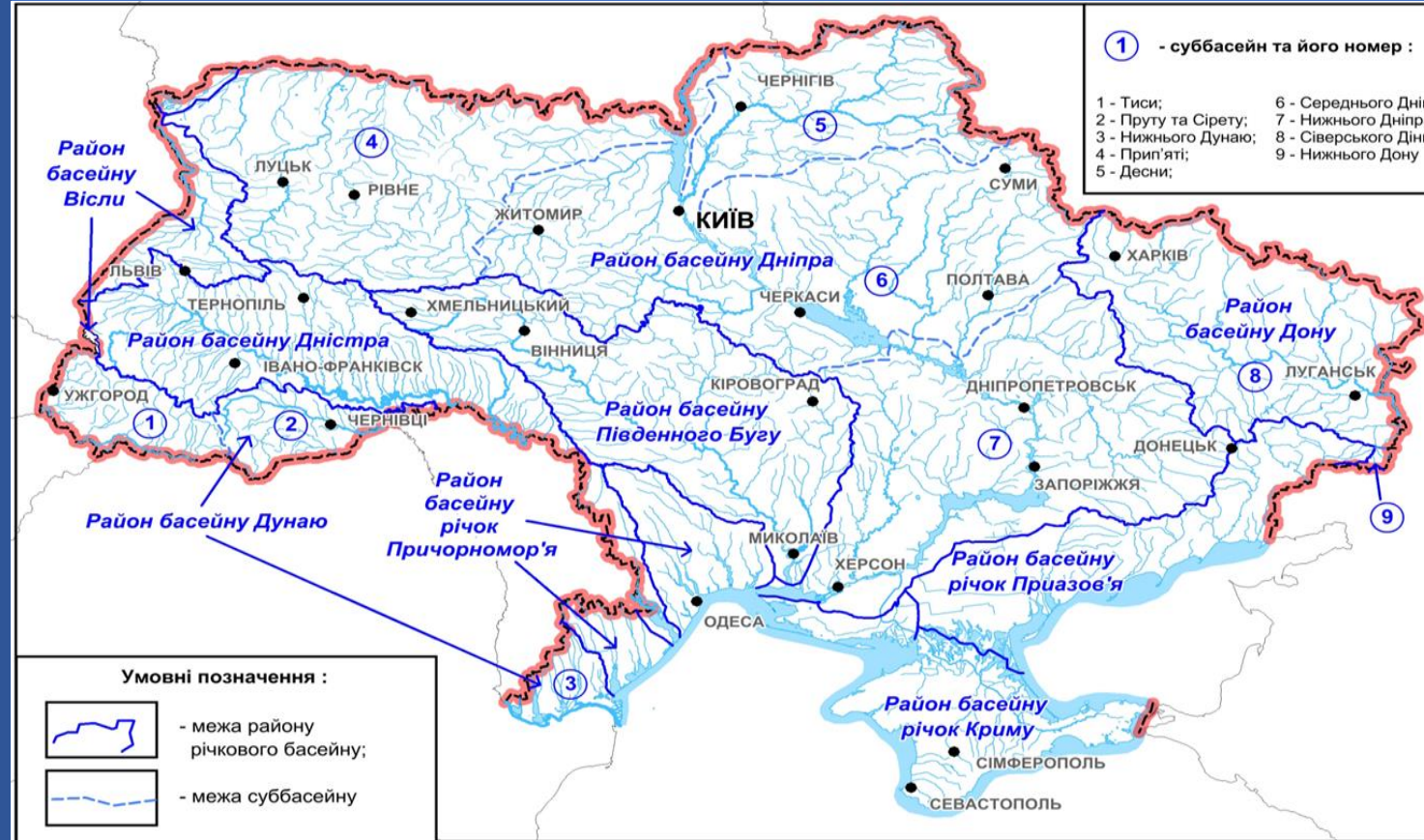
Strefy krajobrazowe:

- 1) strefa leśna;
- 2) strefa leśno-stepowa;
- 3) strefa stepowa;
- 4) strefa lasów Karpackich
oraz
- 5) strefa lasów Krymskich.

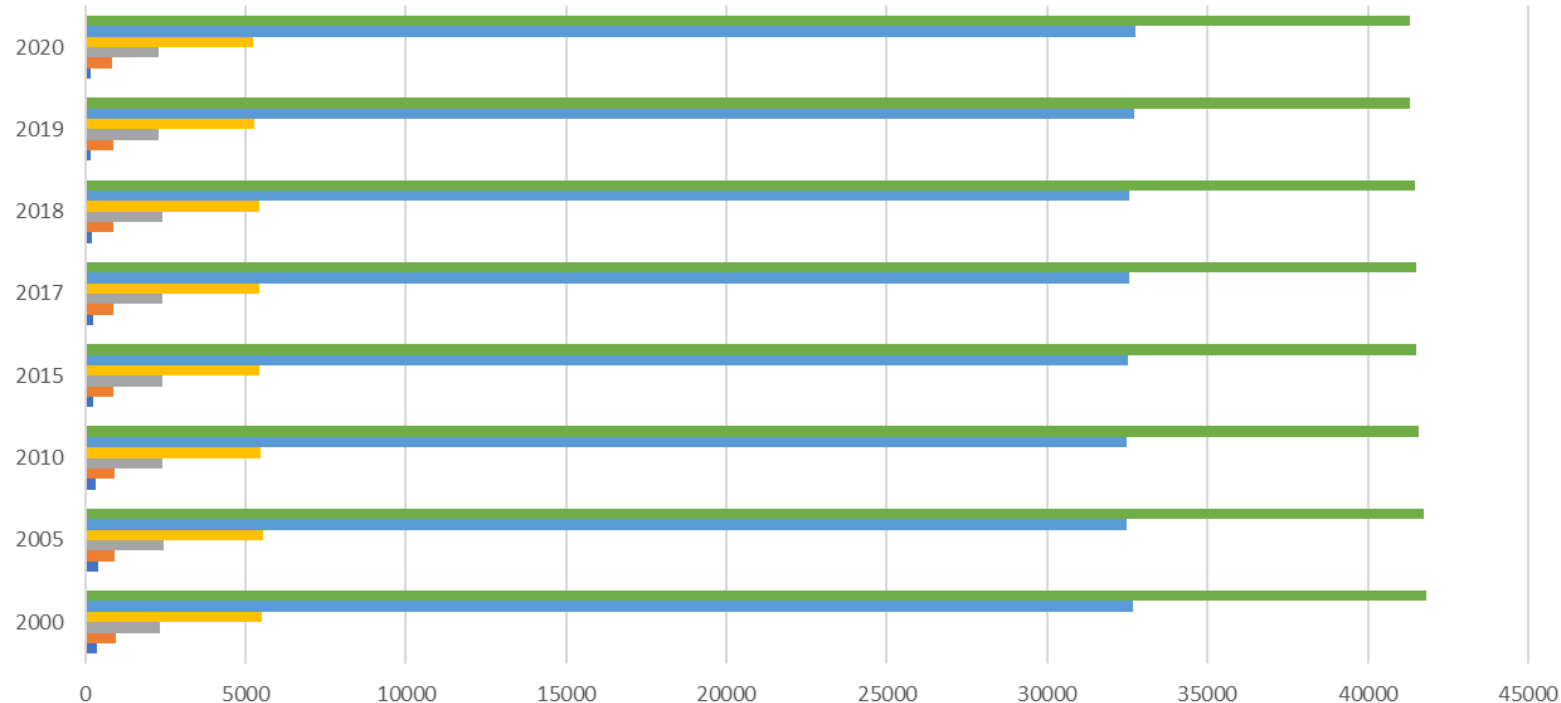

Źródło: <https://www.gov.pl/attachment/870125e0-c72e-43d4-8e1b-8d34a6fe7335>

Do najbardziej znanych
 rzek Ukrainy należą:
 Dniepr,
 Dniestr,
 Południowy Bug
 i Siverski Doniec.

Źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_longest_rivers_of_Ukraine

	2000	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020
■ Grunty rolne, w tym	41829,5	41763,8	41596,4	41511,7	41504,9	41489,3	41329	41310,9
■ grunty orne	32669,9	32482,2	32478,4	32531,1	32543,4	32544,3	32698,5	32757,3
■ pastwiska	5501,6	5530,1	5489,7	5441	5430,9	5421,5	5282,6	5250,3
■ użytki zielone	2336,4	2438	2409,8	2407,3	2402,9	2399,4	2294,4	2283,9
■ plantacje wieloletnie	945,2	903,8	897,7	892,9	897,1	894,8	863	852,7
■ ugory i odłogi	376,4	409,7	320,8	239,4	230,6	229,3	190,5	166,7

■ Grunty rolne, w tym ■ grunty orne ■ pastwiska ■ użytki zielone ■ plantacje wieloletnie ■ ugory i odłogi

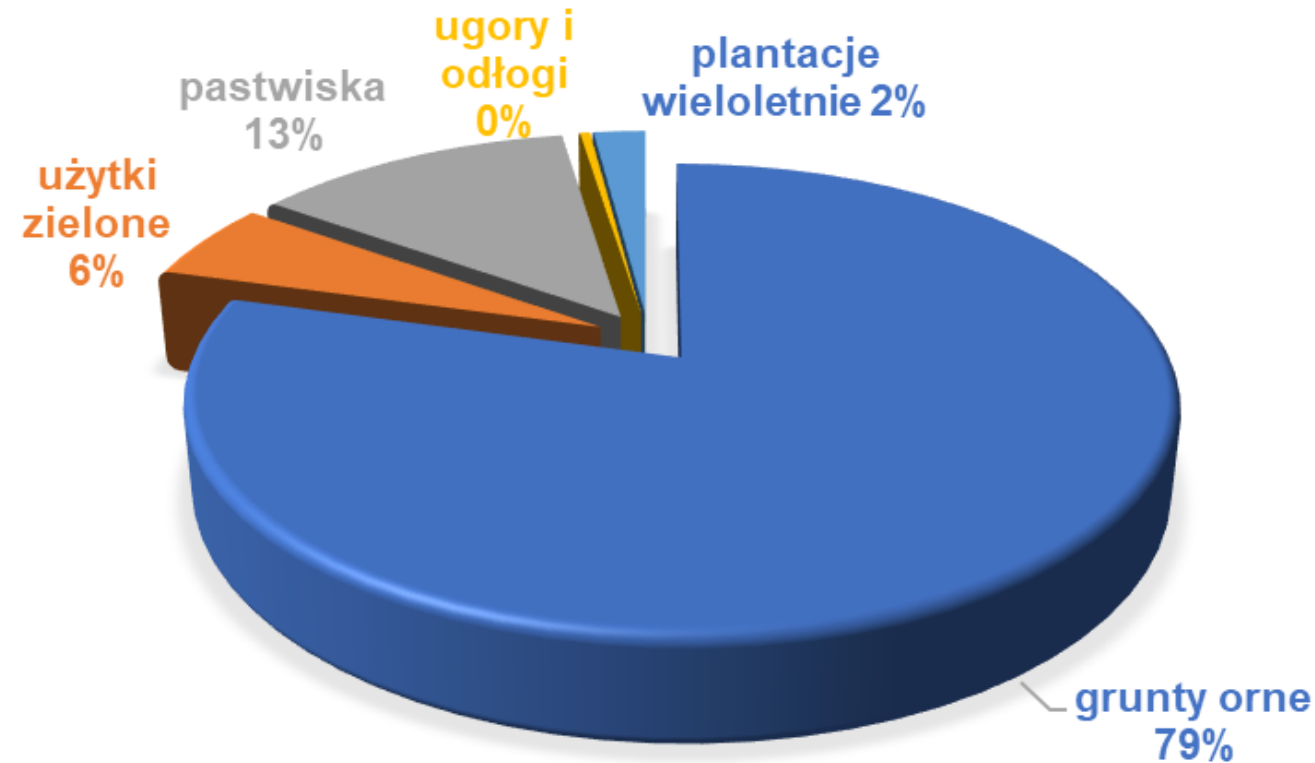
Źródło: Państwowa Służba Statystyczna Ukrainy. (2023). Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy na początek roku. <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy (tys. ha)

Wyszczególnienie	Zmiana 2020 do 2000, tys. ha	Zmiana 2020 do 2000, %	Zmiana 2020 do 2015, tys. ha	Zmiana 2020 do 2015, %
Grunty rolne, w tym	-518,6	-1,2	-200,8	-0,5
grunty orne	87,4	0,3	226,2	0,7
pastwiska	-251,3	-4,6	-190,7	-3,5
użytki zielone	-52,5	-2,2	-123,4	-5,1
plantacje wieloletnie	-92,5	-9,8	-40,2	-4,5
ugory i odłogi	-209,7	-55,7	-72,7	-30,4

Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy w 2020 r. (na początek roku, tys. ha)

Grunty rolne	41 310,6
w tym:	
grunty orne	32 757,0
użytki zielone	2 283,9
pastwiska	5 250,3
ugory i odłogi	166,7
plantacje wieloletnie	852,7

Źródło: Państwowa Służba Statystyczna Ukrainy. (2023). Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy na początek roku. <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Strefy agrometeorologiczne na terytorium Ukrainy:

- 1) strefa umiarkowanie ciepła z wystarczającą lub nadmierną wilgotnością;
- 2) strefa ciepła z wystarczającą wilgotnością;
- 3) strefa bardzo ciepła i sucha;
- 4) strefa górzysta.

Źródło: https://www.researchgate.net/figure/Agrometeorological-map-of-Ukraine_fig26_312136260

Strefy roślinne Ukrainy:

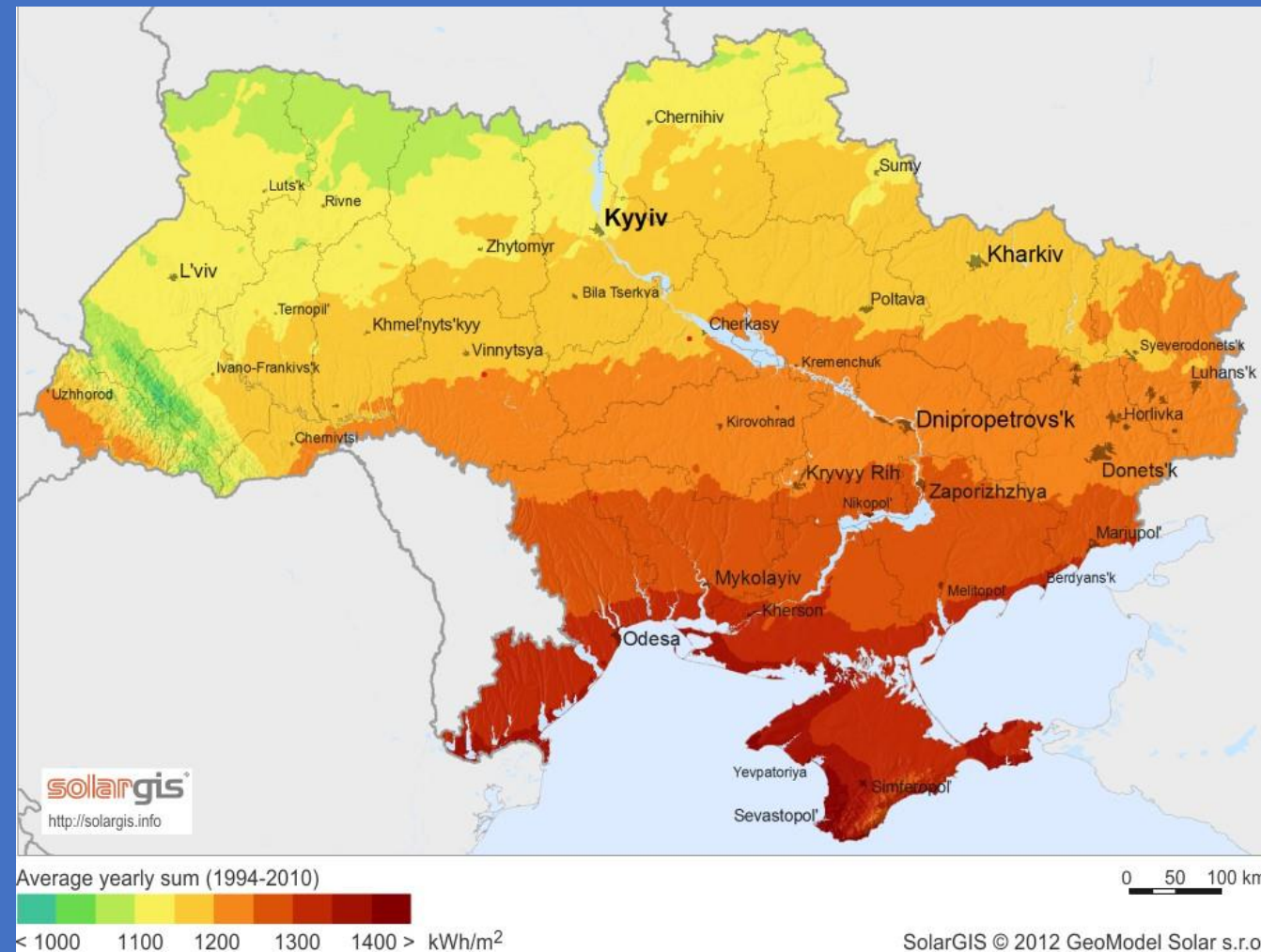
- strefa lasów mieszanych;
- strefa lasostepu;
- strefa stepu;
- tereny górskie i podgórskie.

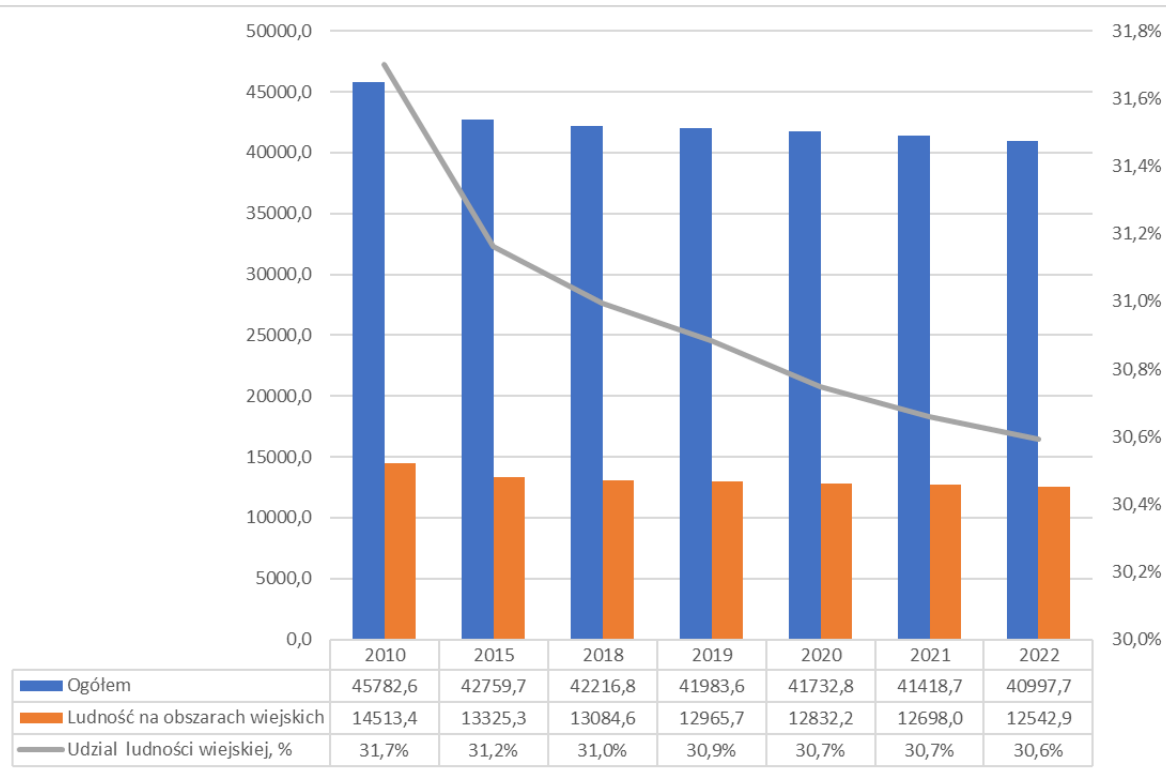
Źródło: <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/osw-report/2021-12-09/breadbasket-world>

Średnia temperatura stycznia
waha się od -7°C ... -8°C do $+2^{\circ}\text{C}$...
 $+4^{\circ}\text{C}$.

Średnia miesięczna temperatura
w lipcu waha się od $+17^{\circ}\text{C}$... $+19^{\circ}\text{C}$
do $+22^{\circ}\text{C}$... $+23^{\circ}\text{C}$.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Energetyka_s%C5%82oneczna_na_Ukrainie#/media/Plik:Solar_Map_of_Ukraine.png

Liczba stałej ludności Ukrainy (tys. osób)

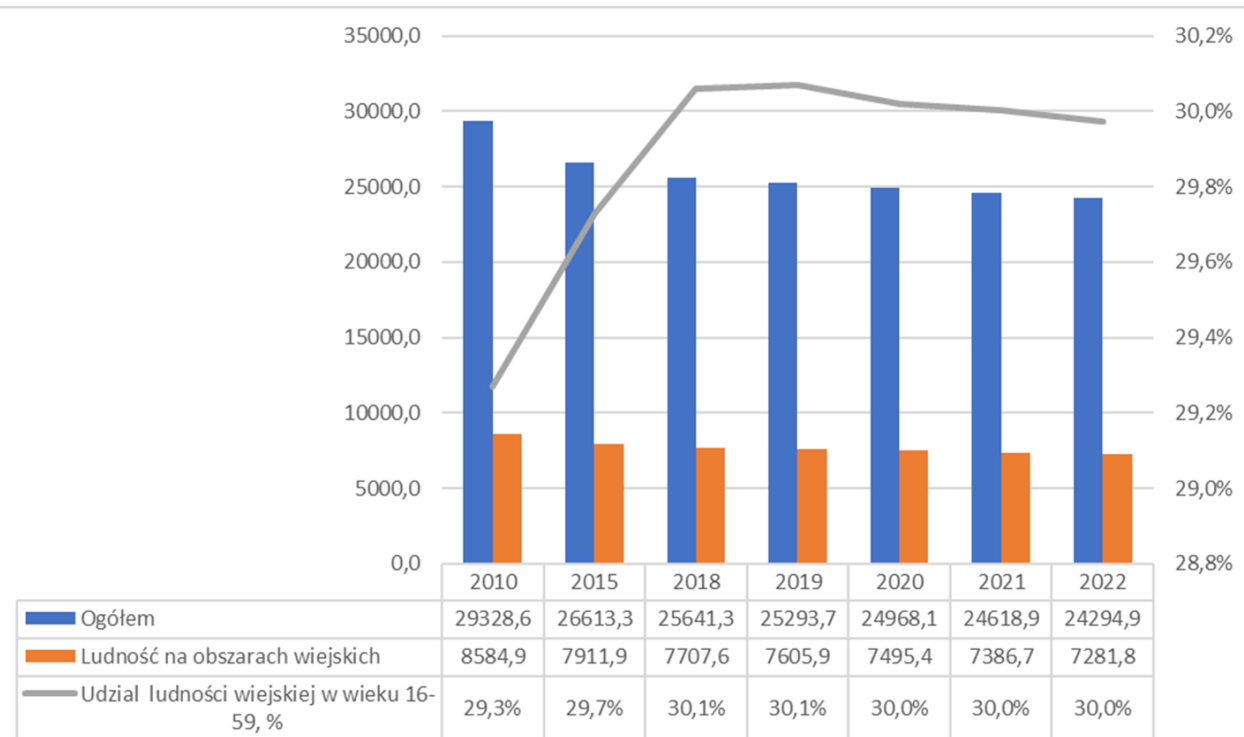
Liczba stałej ludności Ukrainy (tys. osób)				
Wyszczególnienie	Zmiana 2022 do 2010	Zmiana 2022 do 2010, %	Zmiana 2022 do 2021	Zmiana 2022 do 2021, %
Ogółem	-4 784,9	-10,5%	-421,0	-1,0%
w tym:				
ludność na obszarach wiejskich	-1 970,5	-13,6%	-155,1	-1,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z (Państwowa Służba Statystyczna Ukrainy. (2023). Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy na początek roku. <https://www.ukrstat.gov.ua/>)

Liczba stałej ludności Ukrainy w grupie wiekowej 16-59 lat (tys. osób)

Wyszczególnienie	Zmiana 2022 do 2010	Zmiana 2022 do 2010, %	Zmiana 2022 do 2021	Zmiana 2022 do 2021, %
Ogółem	-5 033,7	-17,2%	-324,0	-1,3%
w tym:				
ludność na obszarach wiejskich	-1 303,1	-15,2%	-104,9	-1,4%

Liczba stałej ludności Ukrainy w grupie wiekowej 16-59 lat (tys. osób)

Przedsiębiorstwa rolne w Ukrainie według powierzchni użytkowanych gruntów rolnych w 2010 r.

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa		Powierzchnia gruntów rolnych	
	liczba	struktura, %	tys. ha	struktura, %
Przedsiębiorstwa użytkujące grunty rolne	48 824	86,4	21 586,0	100
w tym o powierzchni, ha				
do 5,0	5 784	10,2	18,3	0,1
5,1–10,0	4 038	7,1	31,9	0,1
10,1–20,0	4 925	8,7	76,3	0,4
20,1–50,0	13 707	24,3	519,8	2,4
50,1–100,0	4 831	8,6	345,2	1,6
100,1–500,0	7 181	12,7	1 743,1	8,1
500,1–1000,0	2 667	4,7	1 919,4	8,9
1000,1–2000,0	2 661	4,7	3 822,8	17,7
2000,1–3000,0	1 347	2,4	3 295,5	15,3
3000,1–4000,0	666	1,2	2293	10,6
4000,1–5000,0	376	0,7	1 670,5	7,6
5000,1–7000,0	332	0,6	1 919,6	8,9
7000,1–10000,0	178	0,3	1 479,6	6,9
więcej niż 10000,0	131	0,2	2 450,9	11,4
Przedsiębiorstwa, które nie użytkowały gruntów rolnych	7 669	13,6	x	x

Przedsiębiorstwa rolne w Ukrainie według powierzchni posiadanych i użytkowanych gruntów rolnych w 2021 r.

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa		Powierzchnia gruntów rolnych	
	liczba	struktura, %	tys. ha	struktura, %
Przedsiębiorstwa użytkujące grunty rolne	39 301	100	20 822,8	100
w tym o powierzchni, ha				
do 5,00	1 766	4,5	5,8	0
5,01 - 10,00	1 827	4,7	14,3	0,1
10,01 - 20,00	3 036	7,7	47,2	0,2
20,01 - 50,00	9 460	24,1	353,4	1,7
50,01 - 100,00	5 167	13,2	373,5	1,8
100,01 - 500,00	9 371	23,8	2 290,3	11,0
500,01 - 1000,00	3 228	8,2	2 314,1	11,1
1000,01 - 5000,00	4 845	12,3	10 150,4	48,8
więcej niż 5000,00	601	1,5	5 273,8	25,3

Przedsiębiorstwa rolne w Ukrainie według powierzchni użytkowanych gruntów rolnych w 2015 r.

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa		Powierzchnia gruntów rolnych	
	liczba	struktura, %	tys. ha	struktura, %
Przedsiębiorstwa użytkujące grunty rolne	43 665	84,1	19 970,9	100
w tym o powierzchni, ha				
do 5,0	4 374	8,4	14,4	0,1
5,1–10,0	3 253	6,3	26,2	0,1
10,1–20,0	4 406	8,5	69,1	0,3
20,1–50,0	12 346	23,8	469,9	2,4
50,1–100,0	4 916	9,5	358,1	1,8
100,1–500,0	6 971	13,4	1 706,3	8,5
500,1–1000,0	2 472	4,8	1 761,4	8,8
1000,1–2000,0	2 446	4,7	3 510,3	17,6
2000,1–3000,0	1 099	2,1	2 659,1	13,3
3000,1–4000,0	517	1,0	1 789,7	9,0
4000,1–5000,0	282	0,5	1 259,8	6,3
5000,1–7000,0	281	0,5	1 646,4	8,2
7000,1–10000,0	141	0,3	1 172,3	5,9
więcej niż 10000,0	161	0,3	3 527,9	17,7
Przedsiębiorstwa, które nie użytkowały gruntów rolnych	8 261	15,9	x	x

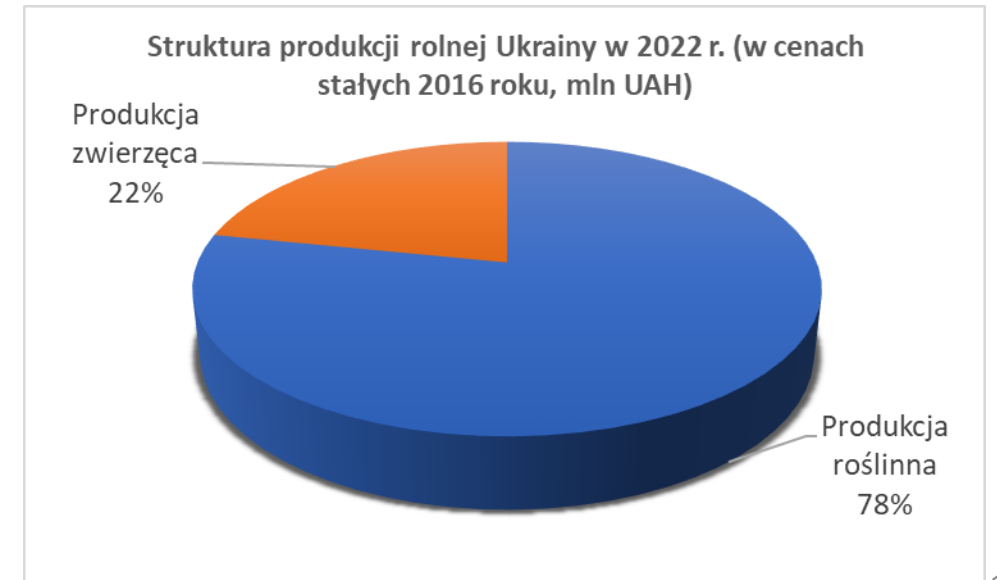
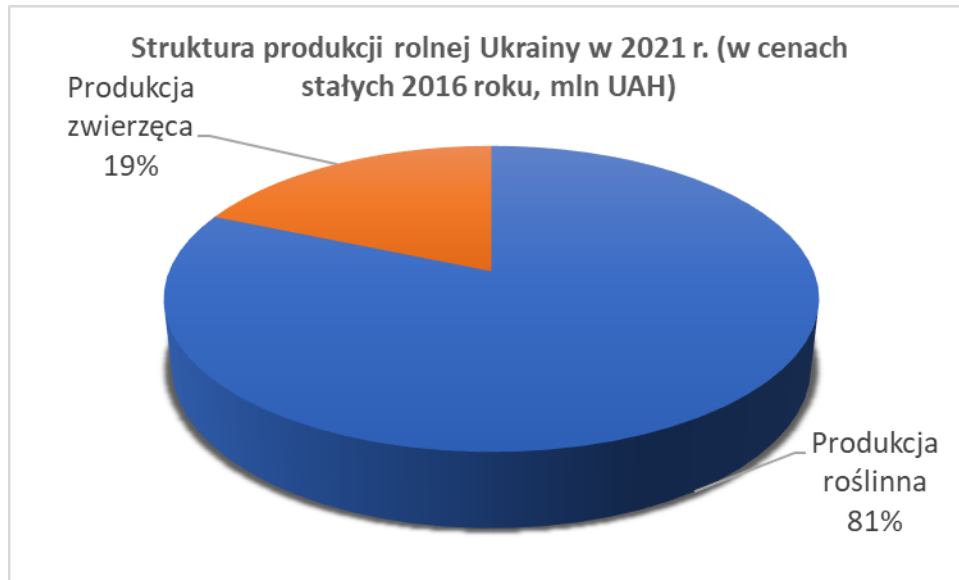
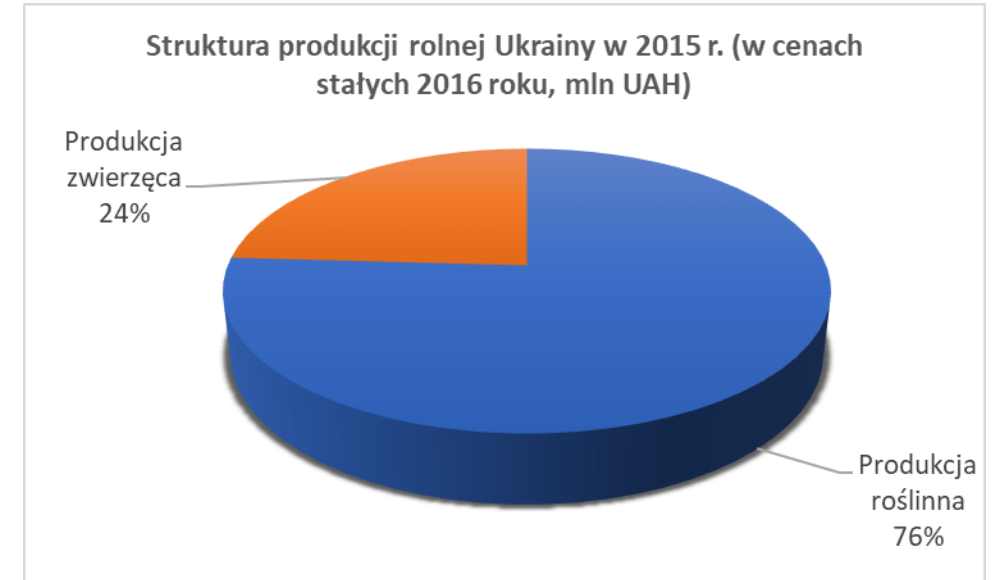
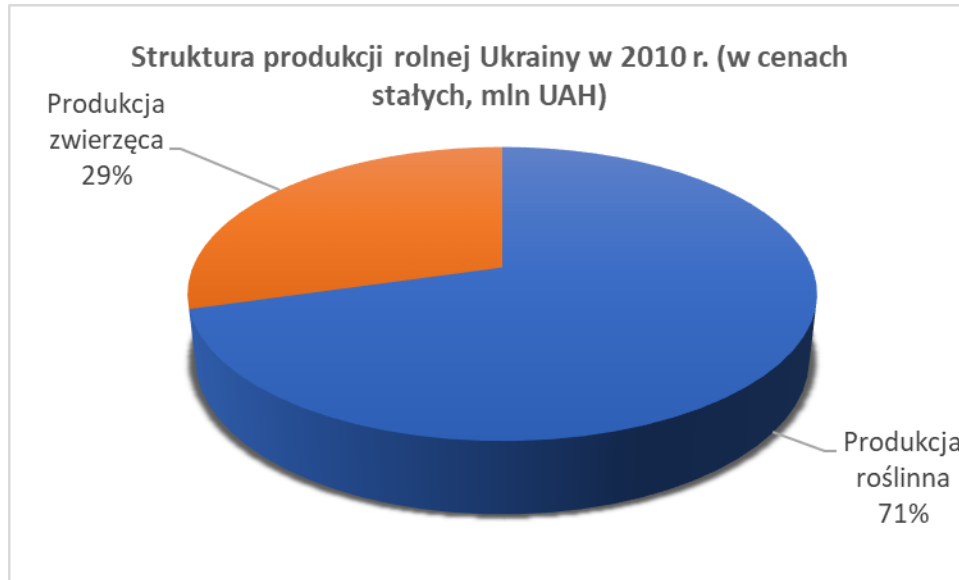
Przedsiębiorstwa Ukrainy według powierzchni posiadanych i użytkowanych gruntów rolnych w 2022 r.

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa		Powierzchnia gruntów rolnych	
	liczba	struktura, %	tys. ha	struktura, %
Przedsiębiorstwa użytkujące grunty rolne	29 631	100	17 274	100
w tym o powierzchni, ha				
do 5,00	478	1,6	1,8	0
5,01–10,00	1 242	4,2	9,7	0,1
10,01–20,00	2 099	7,1	32,6	0,2
20,01–50,00	6 655	22,4	247	1,4
50,01–100,00	3 939	13,3	286,3	1,6
100,01–500,00	7 904	26,7	1 924,8	11,1
500,01–1000,00	2 766	9,3	1 980,8	11,5
1000,01–5000,00	4 055	13,7	8 459,6	49
więcej niż 5000,00	493	1,7	4 331,8	25,1

Zatrudnienie w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie w Ukrainie (tys. osób)

Wyszczególnienie	2015	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana 2021 do 2015	Zmiana 2021 do 2015, %
Liczba zatrudnionych, ogółem	16 443,2	16 156,4	16 360,9	16 578,3	15 915,3	15 610,0	-833,2	-5,1
w tym: w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie	2 870,6	2 860,7	2 937,6	3 010,4	2 721,2	2 692,7	-177,9	-6,2
Średnioroczna liczba stałych zatrudnionych	8 065	7 679	7 662	7 443	7 345	7 096	-969	-12,0
w tym: w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie	479	468	453	440	410	399	-80	-16,7
w tym: w rolnictwie	417	405	391	383	358	345	-72	-17,3
Udział stałych zatrudnionych w rolnictwie w liczbie zatrudnionych ogółem, w %	2,5	2,5	2,4	2,3	2,2	2,2	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z (Państwowa Służba Statystyczna Ukrainy. (2023). Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy na początek roku.
<https://www.ukrstat.gov.ua/>)

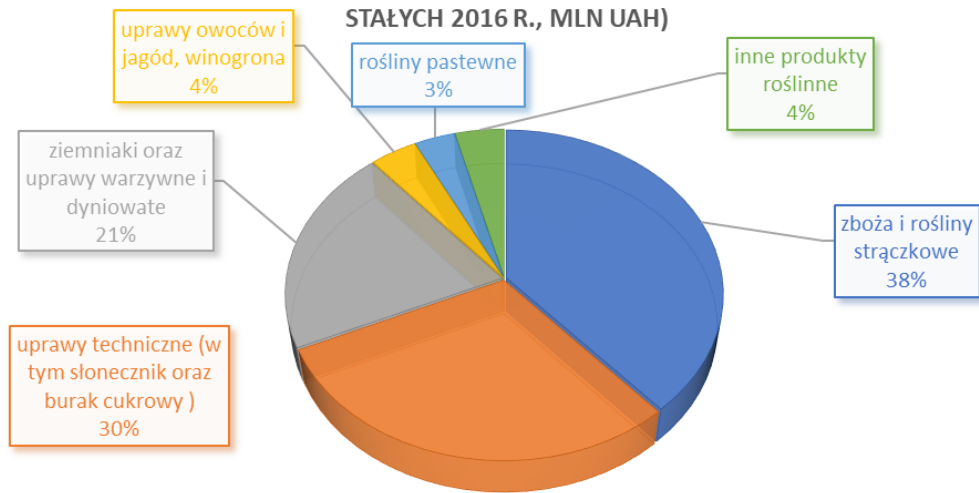
Wartość produkcji rolnej Ukrainy (w cenach stałych 2016 r., mln UAH)

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	2020	2021 (mln UAH)	2021 (%)	2022 (mln UAH)	2022 (%)	Zmiana 2022 do 2010 (mln UAH)	Zmiana 2022 do 2021 (mln UAH)
Produkcja rolna	467 474,7	596 832,8	680 982,4	612 121,5	712 566,3	100	534 380,3	100	66 905,6	-178 186,0
Produkcja roślinna	329 646,3	453 016,9	538 705,6	473 377,0	580 267,7	81,4	417 907,6	78,2	88 261,3	-162 360,1
w tym:										
zboża i rośliny strączkowe	126 803,3	193 390,3	239 728,2	207 778,6	274 271,9	38,5	172 463,5	32,3	45 660,2	-101 808,4
uprawy techniczne (w tym słonecznik oraz burak cukrowy)	98 164,6	149 263,1	194 847,6	162 374,8	199 836,0	28,0	160 400,4	30,0	62 235,8	-39 435,6
ziemniaki oraz uprawy warzywne i dyniowate	67 679,7	77 346,2	77 753,1	78 861,4	80 747,7	11,3	69 413,6	13,0	1 733,9	-11 334,1
uprawy owoców i jagód, winogrona	12 757,9	14 799,3	14 564,1	13 410,0	14 366,9	2,0	13 011,5	2,4	253,6	-1 355,4
rośliny pastewne	11 048,0	10 103,6	8 618,2	8 128,9	8 064,4	1,1	7 045,0	1,3	-4 003,0	-1 019,4
inne produkty roślinne	13 192,8	8 114,4	3 194,4	2 823,3	2 980,8	0,4	4 426,4	0,8	-8 766,4	1 445,6
Produkcja zwierzęca	137 828,4	143 815,9	142 276,8	138 744,5	132 298,6	18,6	116 472,7	21,8	-21 355,7	-15 825,9
w tym:										
zwierzęta gospodarcze (hodowla)	64 717,5	70 153,8	74 165,4	73 409,7	71 663,4	10,1	63 767,1	11,9	-950,4	-7 896,3
mleko	50 104,2	47 320,7	42 978	41 199,6	38 766,3	5,4	34 543,9	6,5	-15 560,3	-4 222,4
jajka	19 797,5	19 498,0	19 362,7	18 770,2	16 337	2,3	13 841,3	2,6	-5 956,2	-2 495,7
włna	103,0	55,0	42,6	38,8	36,7	0,0	30,4	0,0	-72,6	-6,3
inne produkty pochodzenia zwierzęcego	3 106,2	6 788,4	5 728,1	5 326,2	5 495,2	2,7	4 290,0	0,8	1 183,8	-1 205,2

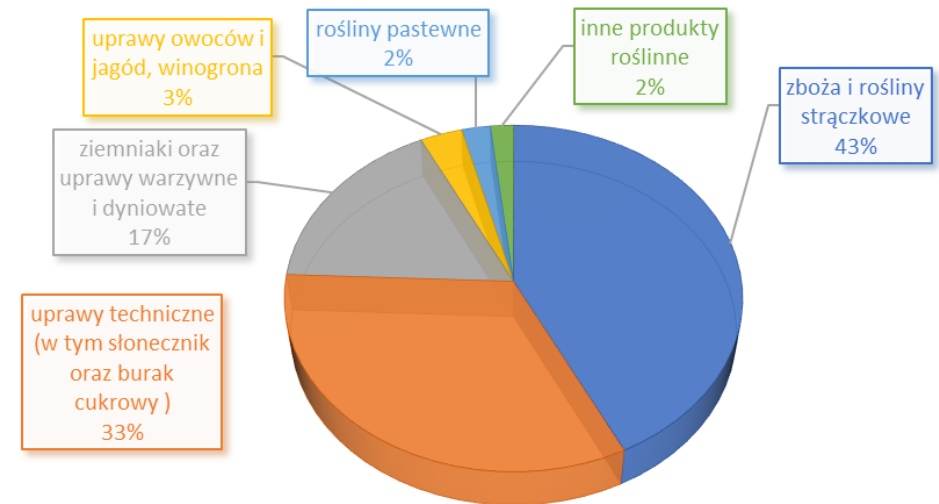
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z (Państwowa Służba Statystyczna Ukrainy. (2023). Powierzchnia gruntów rolnych Ukrainy na początek roku. <https://www.ukrstat.gov.ua/>)

STRUKTURA PRODUKCJI ROŚLINNEJ UKRAINY W 2010 R. (W CENACH

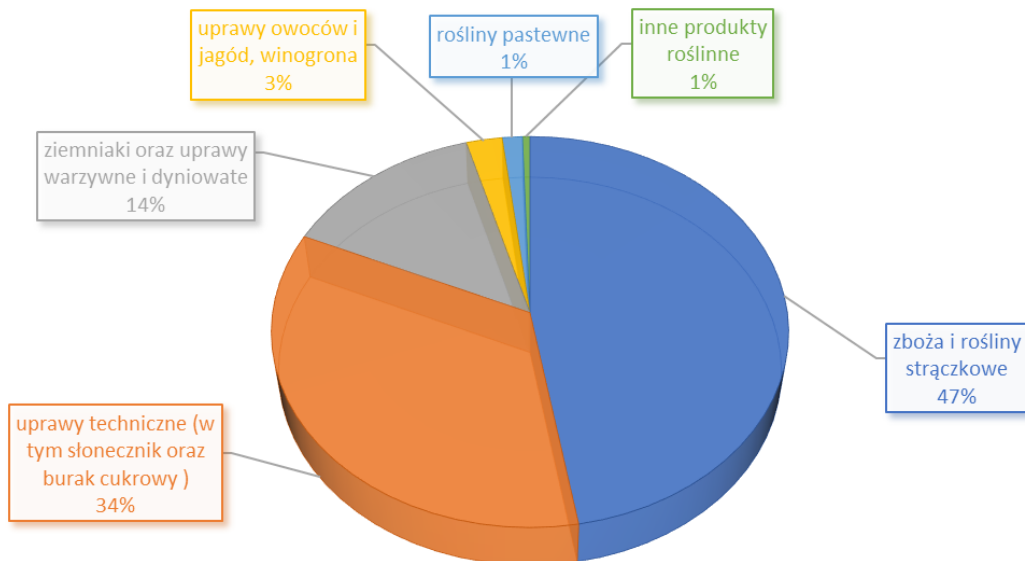
STAŁYCH 2016 R., MLN UAH)

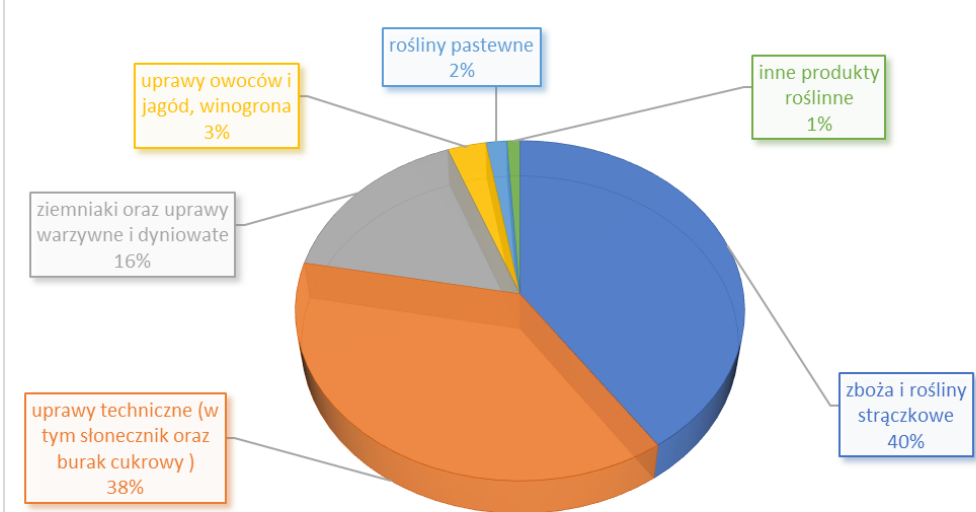
STRUKTURA PRODUKCJI ROŚLINNEJ UKRAINY W 2015 R. (W CENACH STAŁYCH 2016 R., MLN UAH)

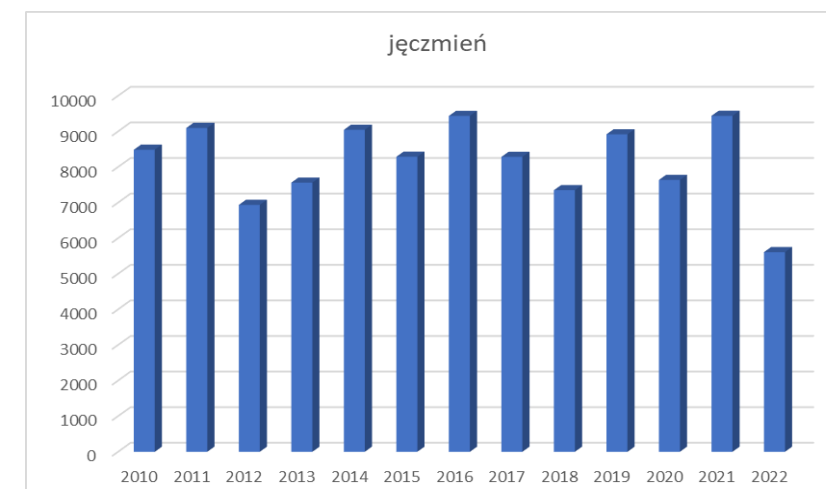
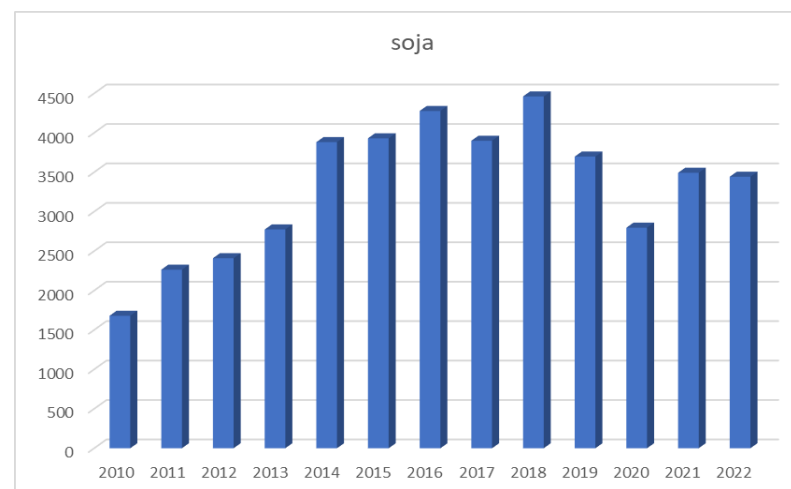
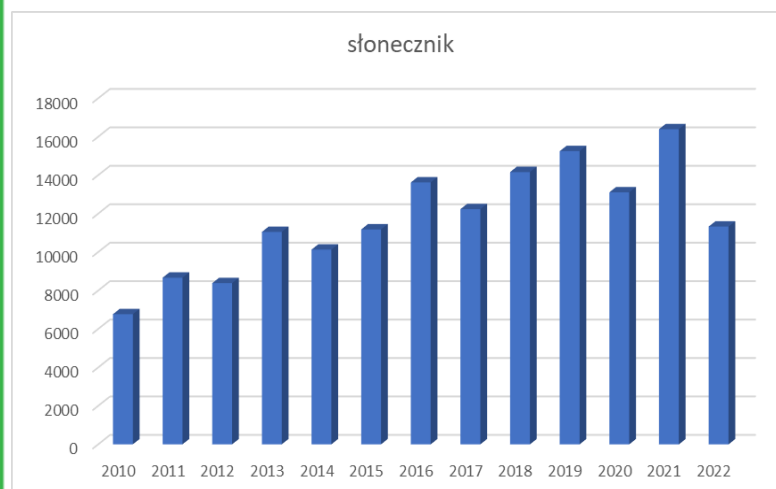
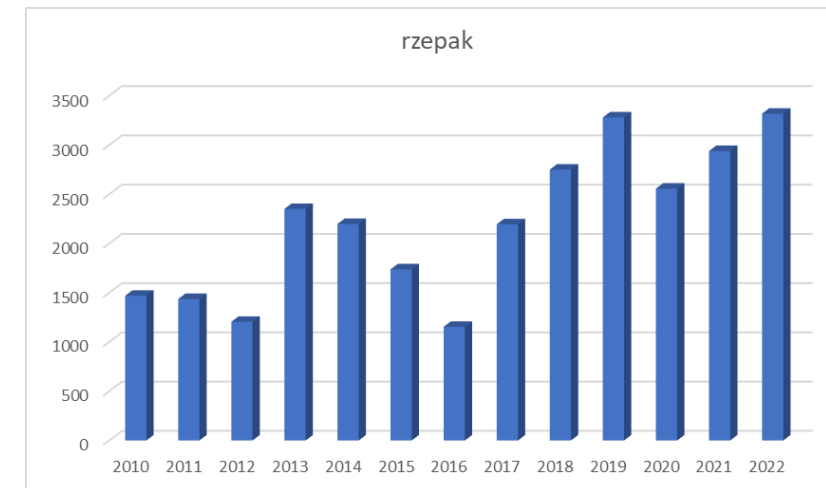
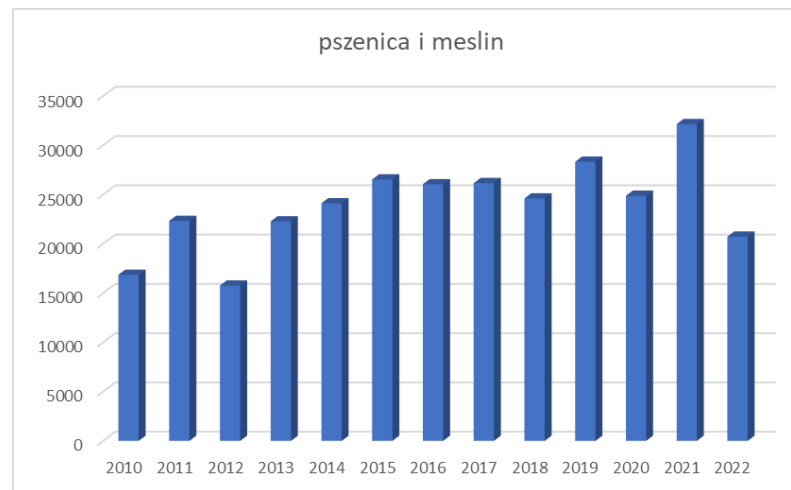
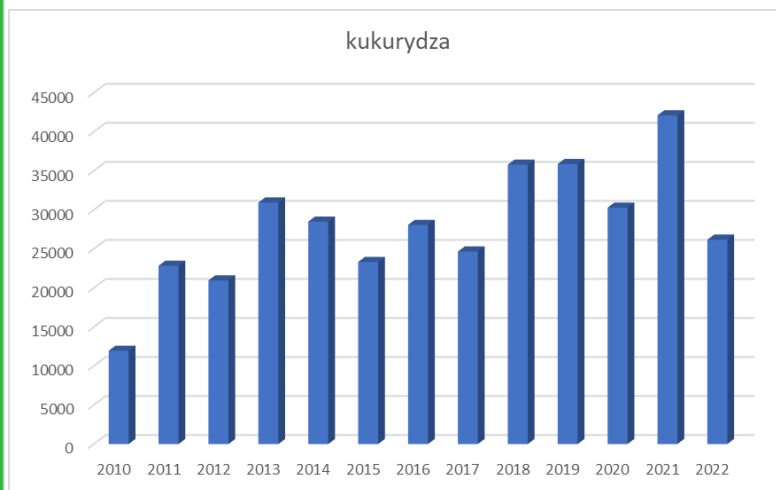
STRUKTURA PRODUKCJI ROŚLINNEJ UKRAINY W 2021 R. (W CENACH STAŁYCH 2016 R., MLN UAH)

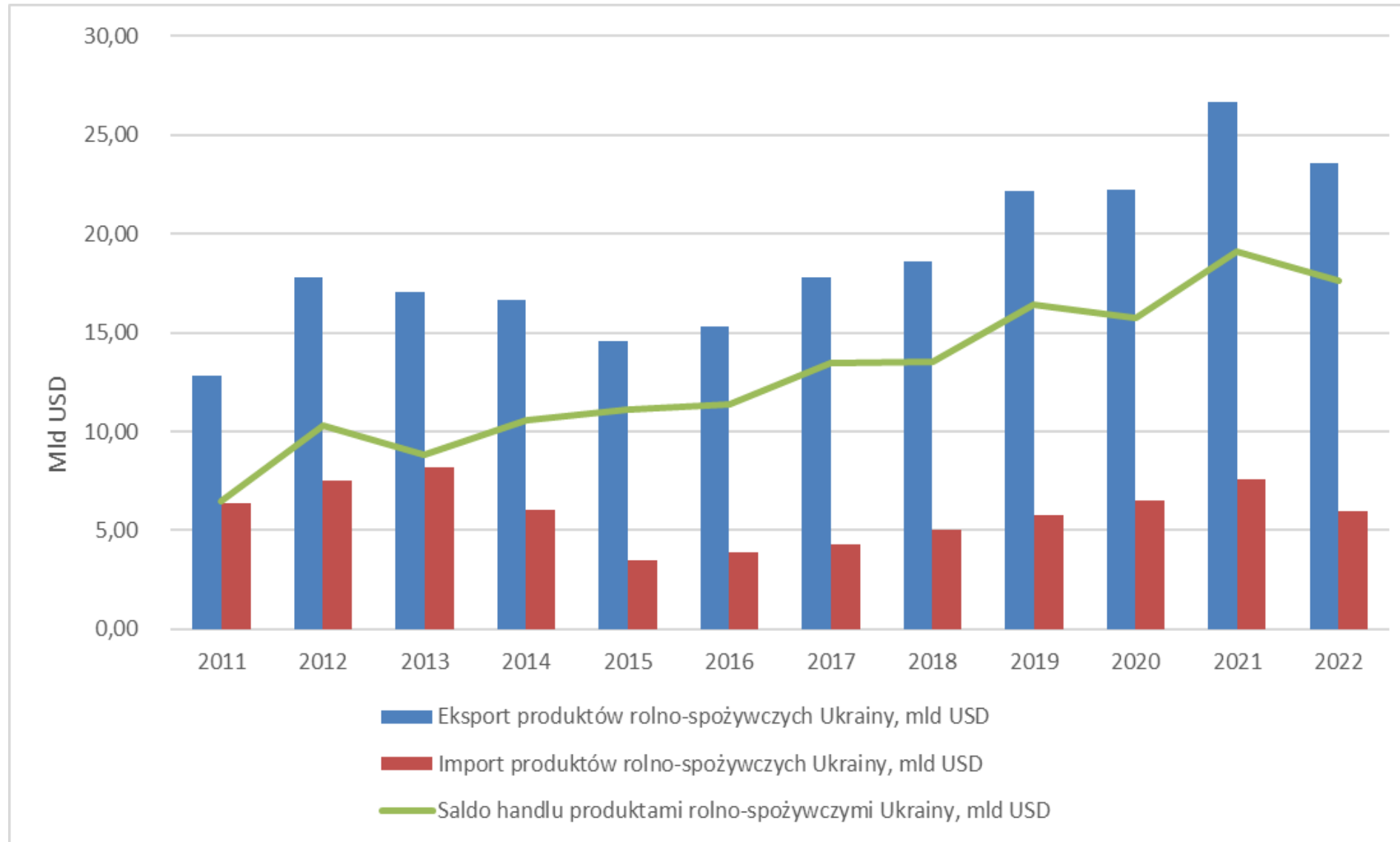
STRUKTURA PRODUKCJI ROŚLINNEJ UKRAINY W 2022 R. (W CENACH STAŁYCH 2016 R., MLN UAH)

Produkcja najważniejszych produktów roślinnych, ważnych dla eksportu Ukrainy (tys. ton)

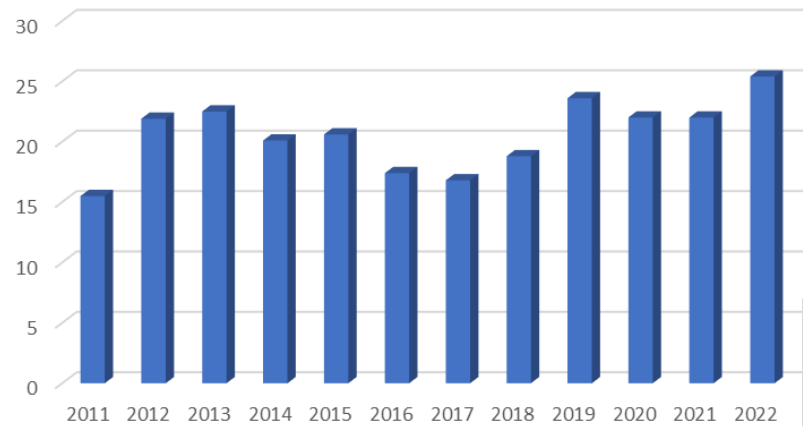

Eksport, import oraz saldo handlu produktami rolno-spożywczymi Ukrainy (mld USD)

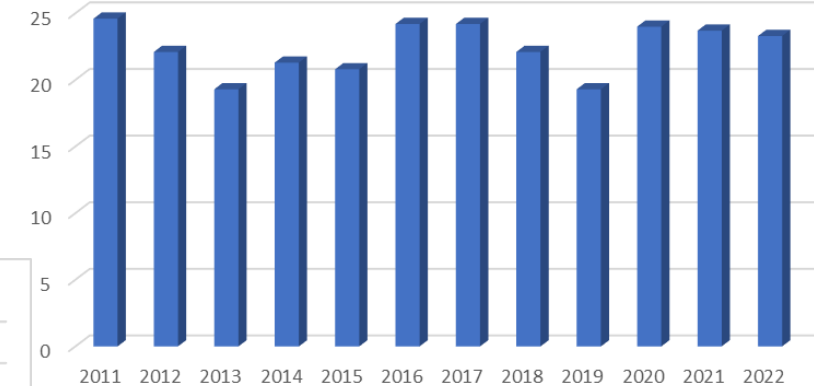

Udział najważniejszych produktów rolno-spożywczych w eksporcie Ukrainy, w ujęciu wartościowym, % (miejsca 1-5)

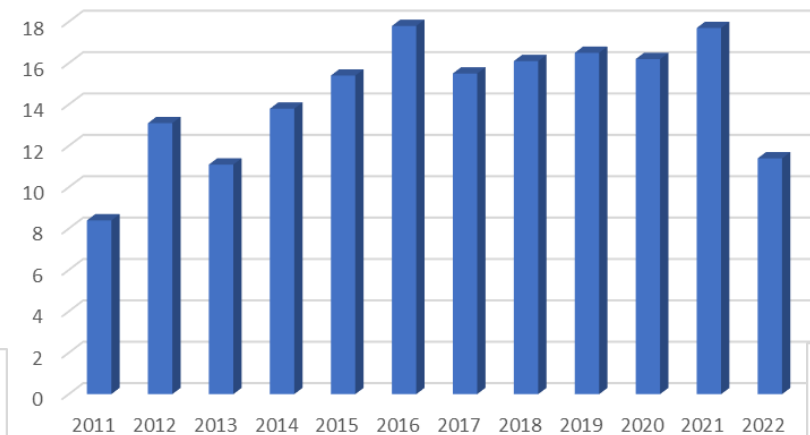
1. Kukurydza

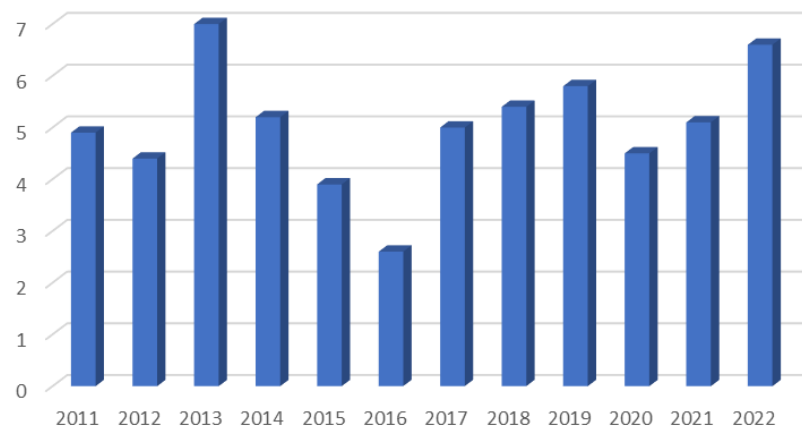
2. Olej z nasion słonecznika, z krokosza barwierskiego lub z nasion bawełny i ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie

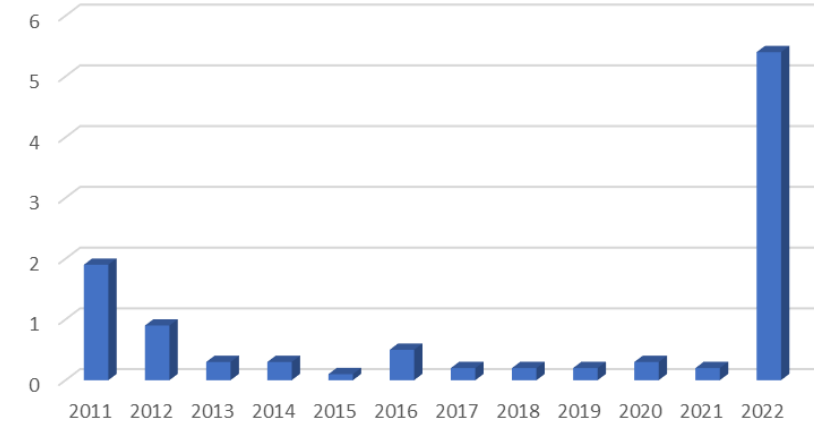
3. Pszenica i meslin

4. Nasiona rzepaku, nawet łamane

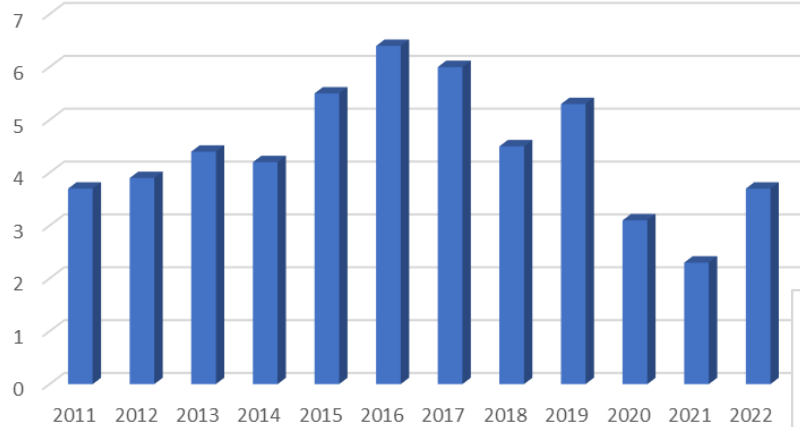
5. Nasiona słonecznika, nawet łamane

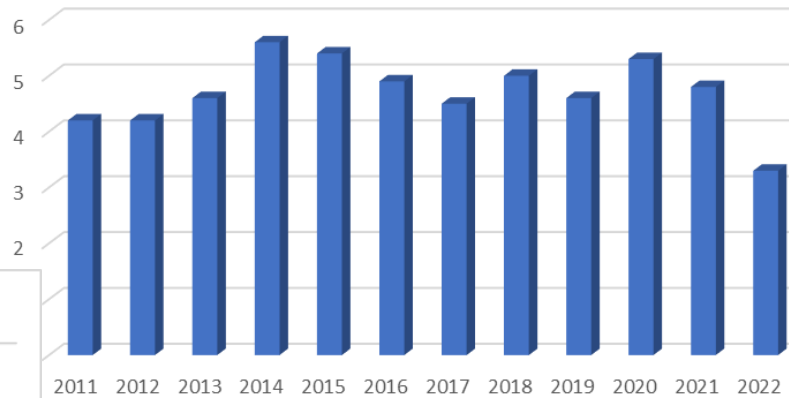
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Udział najważniejszych produktów rolno-spożywczych w eksporcie Ukrainy, w ujęciu wartościowym, % (miejsca 6-10)

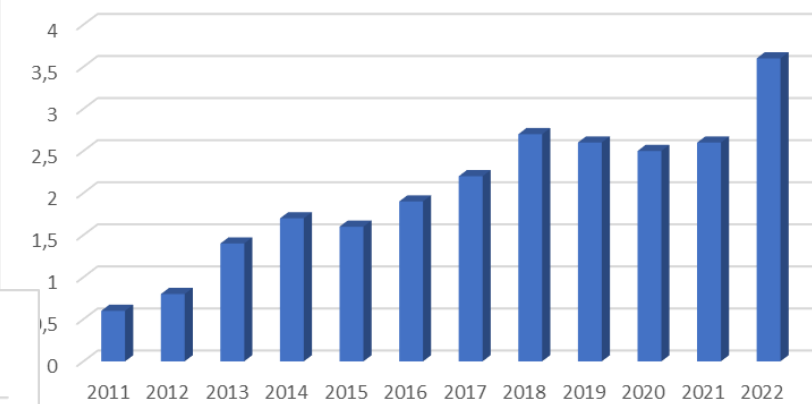
6. Nasiona soi, nawet łamane

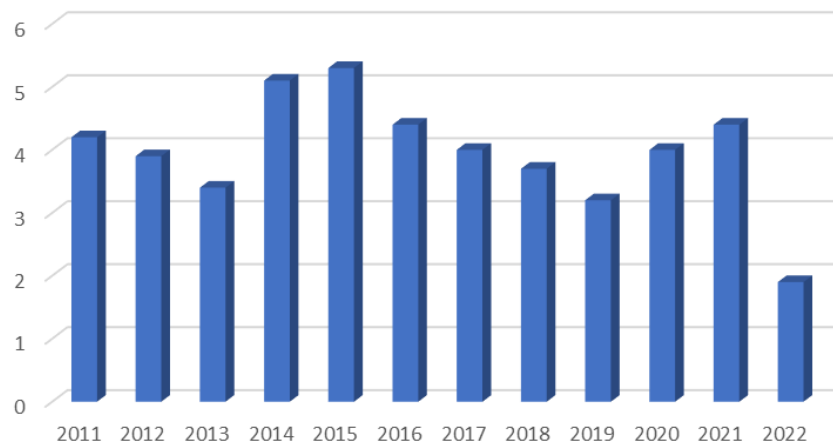
8. Makuchy i inne pozostałości stałe, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji tłuszczów lub olejów roślinnych

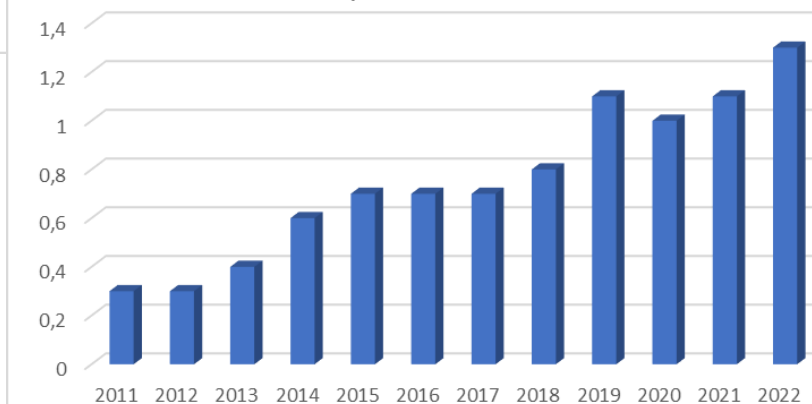
7. Mięso i podroby jadalne, z drobiu objętego pozycją 0105, świeże, schłodzone lub zamrożone

9. Jęczmień

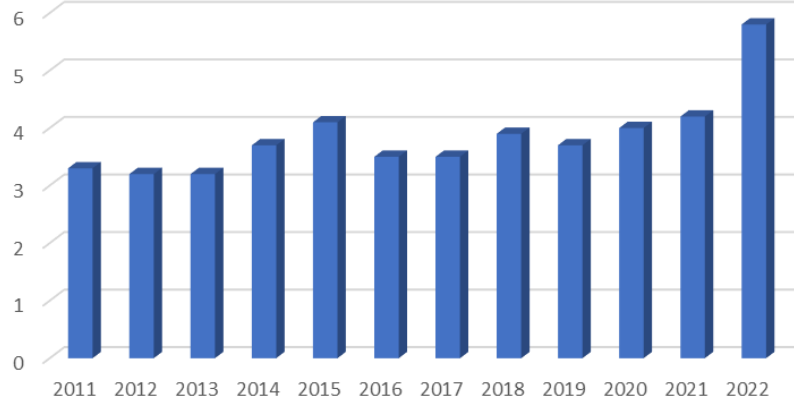
10. Olej sojowy i jego frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie

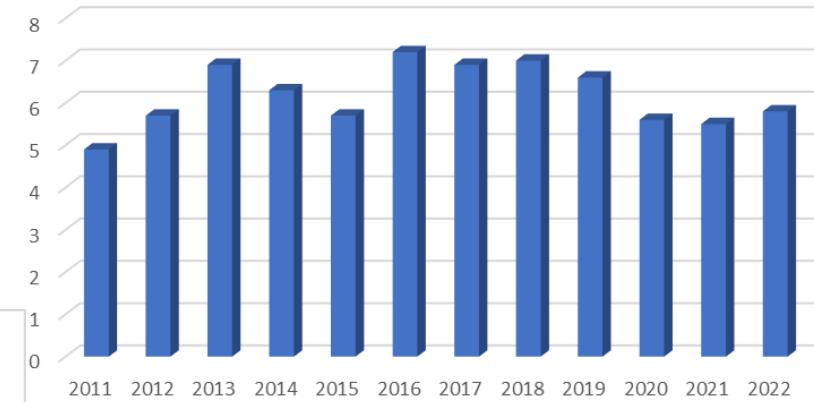
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Udział najważniejszych produktów rolno-spożywczych w imporcie Ukrainy, w ujęciu wartościowym, % (miejsca 1-5)

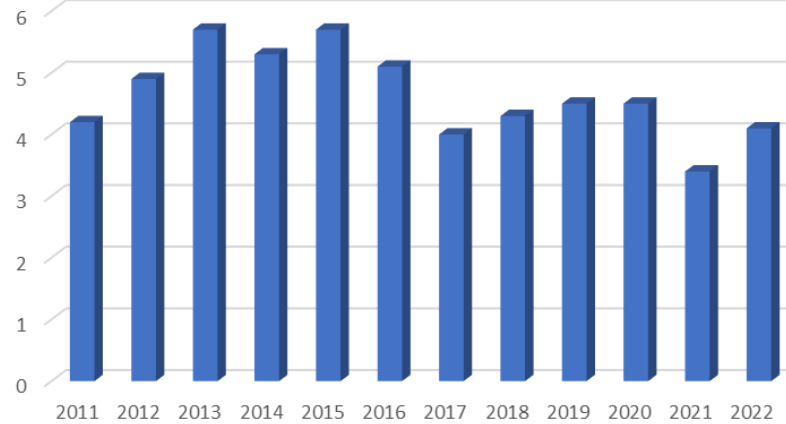
1. Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt

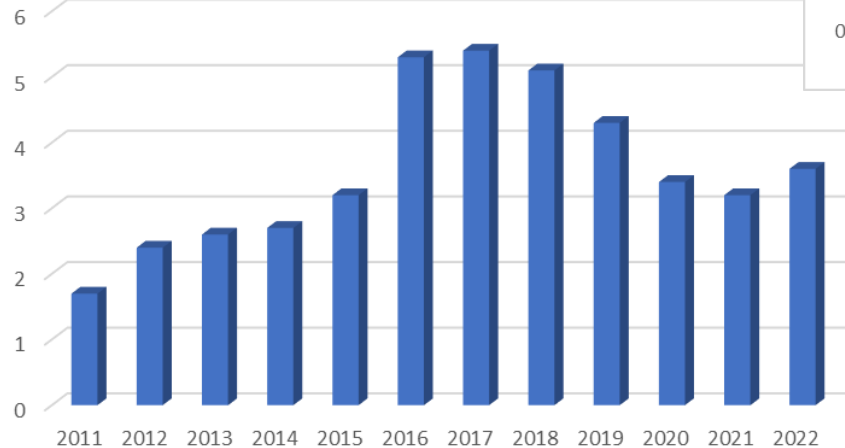
2. Ryby zamrożone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304

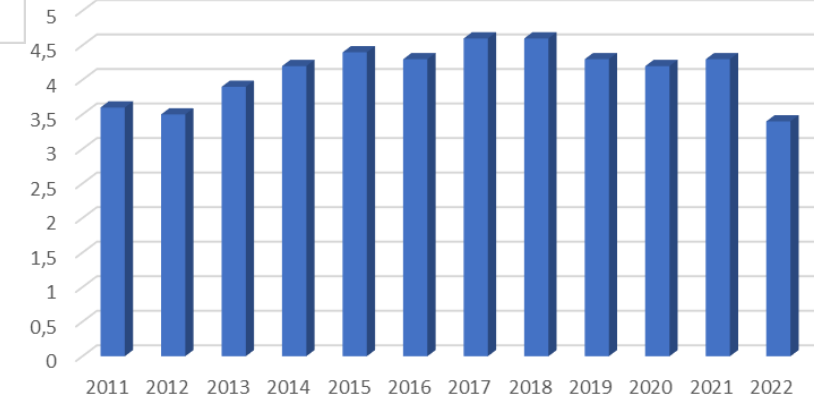
3. Owoce cytrusowe, świeże lub suszone

4. Nasiona słonecznika, nawet łamane

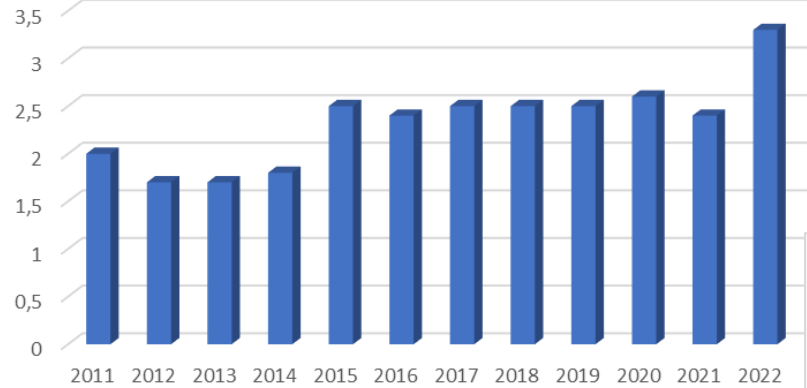
5. Przetwory spożywcze, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone

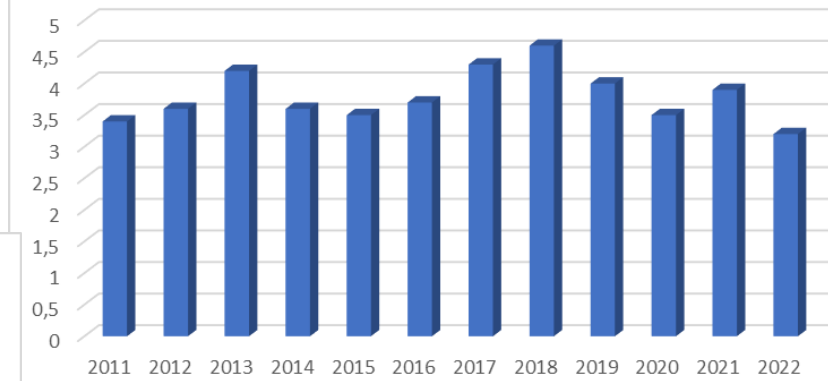
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Udział najważniejszych produktów rolno-spożywczych w imporcie Ukrainy, w ujęciu wartościowym, % (miejsca 6-10)

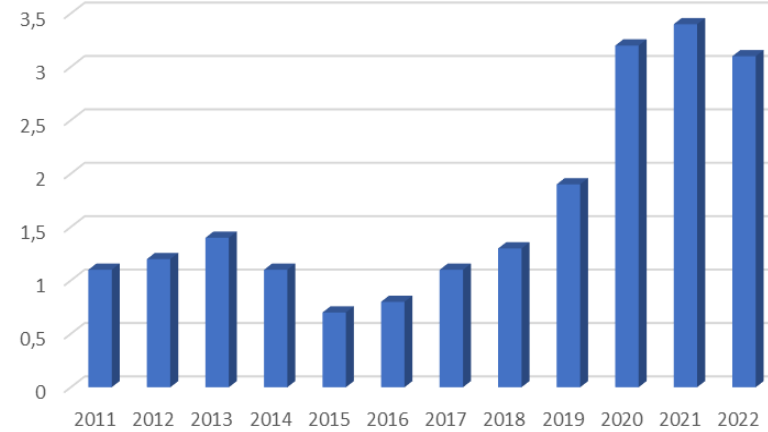
6. Kawa, nawet palona lub bezkofeinowa; tępinki i łuski kawy; substytuty kawy zawierające kawę w każdej proporcji

7. Alkohol etylowy nieskażony o objętościowej mocy alkoholu mniejszej niż 80 % obj.; wódki, likiery i pozostałe napoje spirytusowe

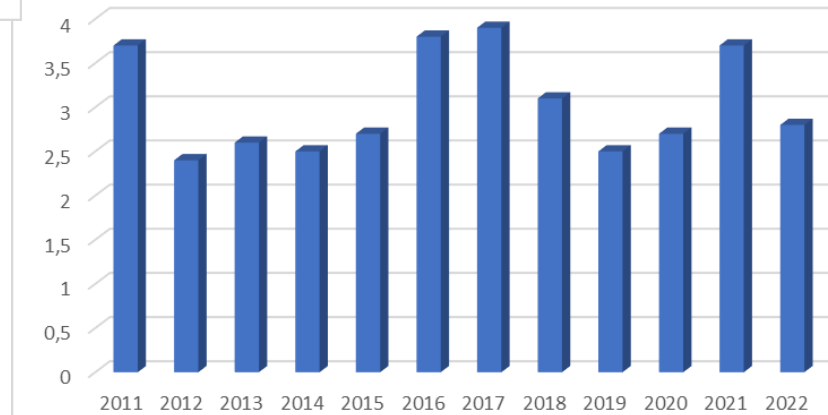
8. Ser i twaróg

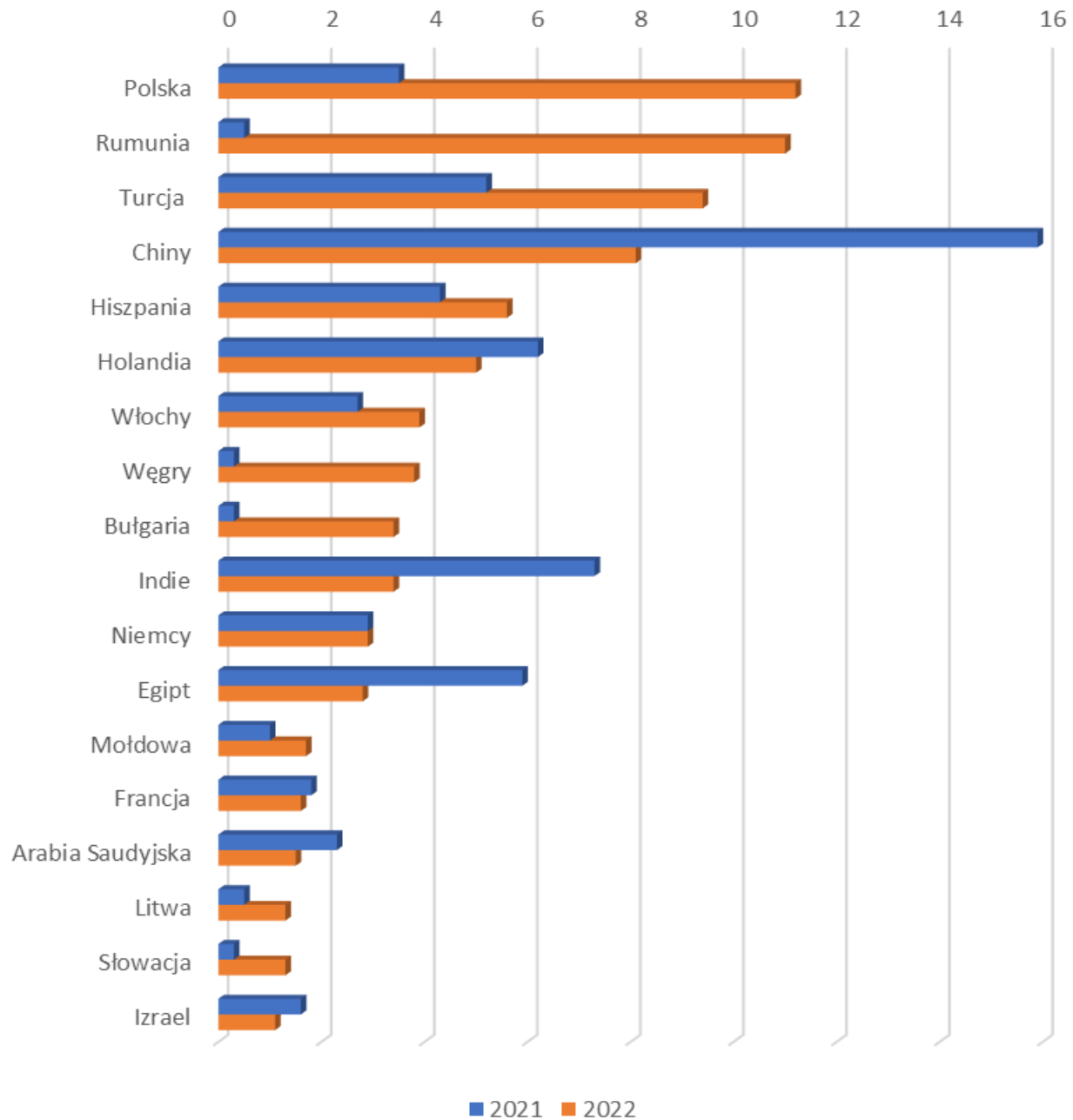
9. Pozostały przetworzony tytoń i przetworzone namiastki tytoniu; tytoń „homogenizowany” lub „odtworzony”; ekstrakty i esencje, z tytoniu

10. Olej palmowy i jego frakcje, nawet rafinowany, ale niemodyfikowany chemicznie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

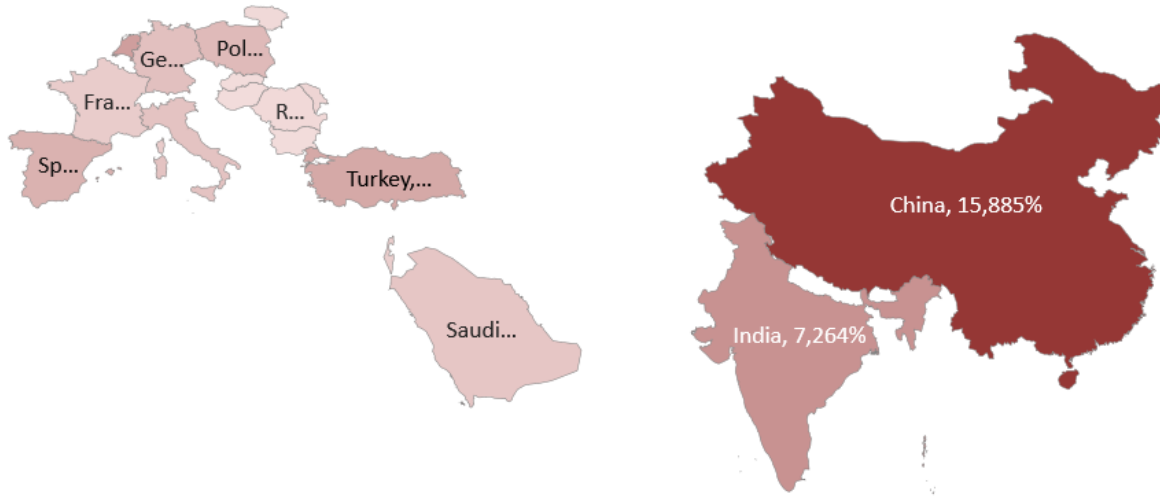

**Udziały najważniejszych krajów
w eksporcie produktów rolno-spożywczych
Ukrainy wg danych 2022 r.
(w ujęciu wartościowym, %)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade

2021

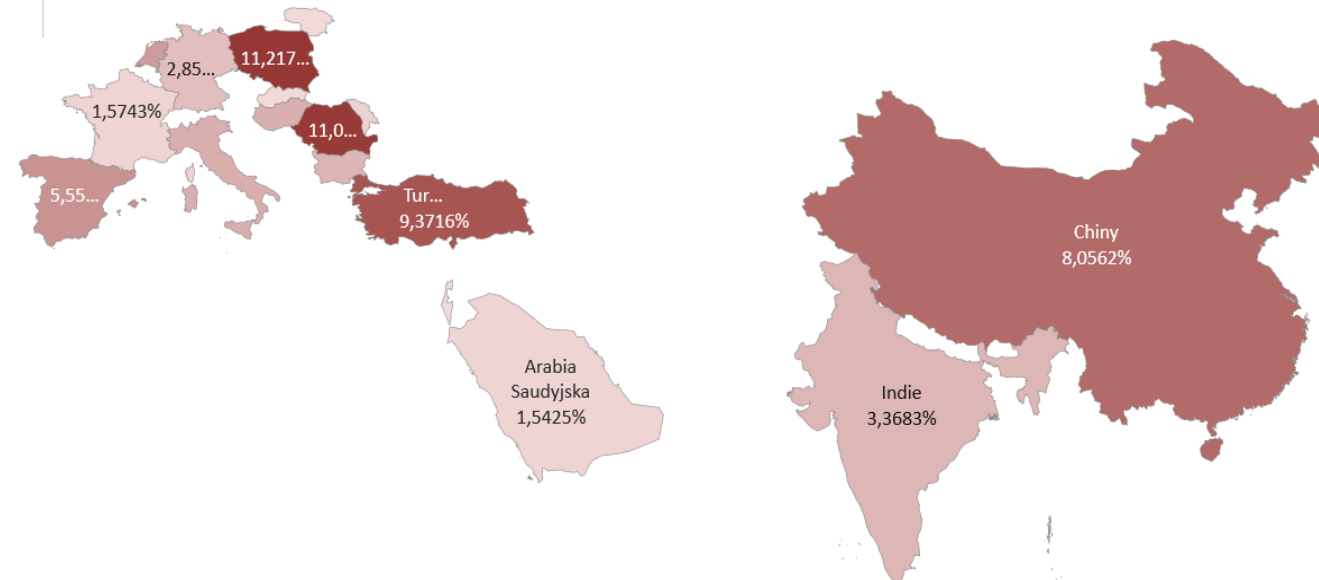
Seria1
 0,295% 15,885%

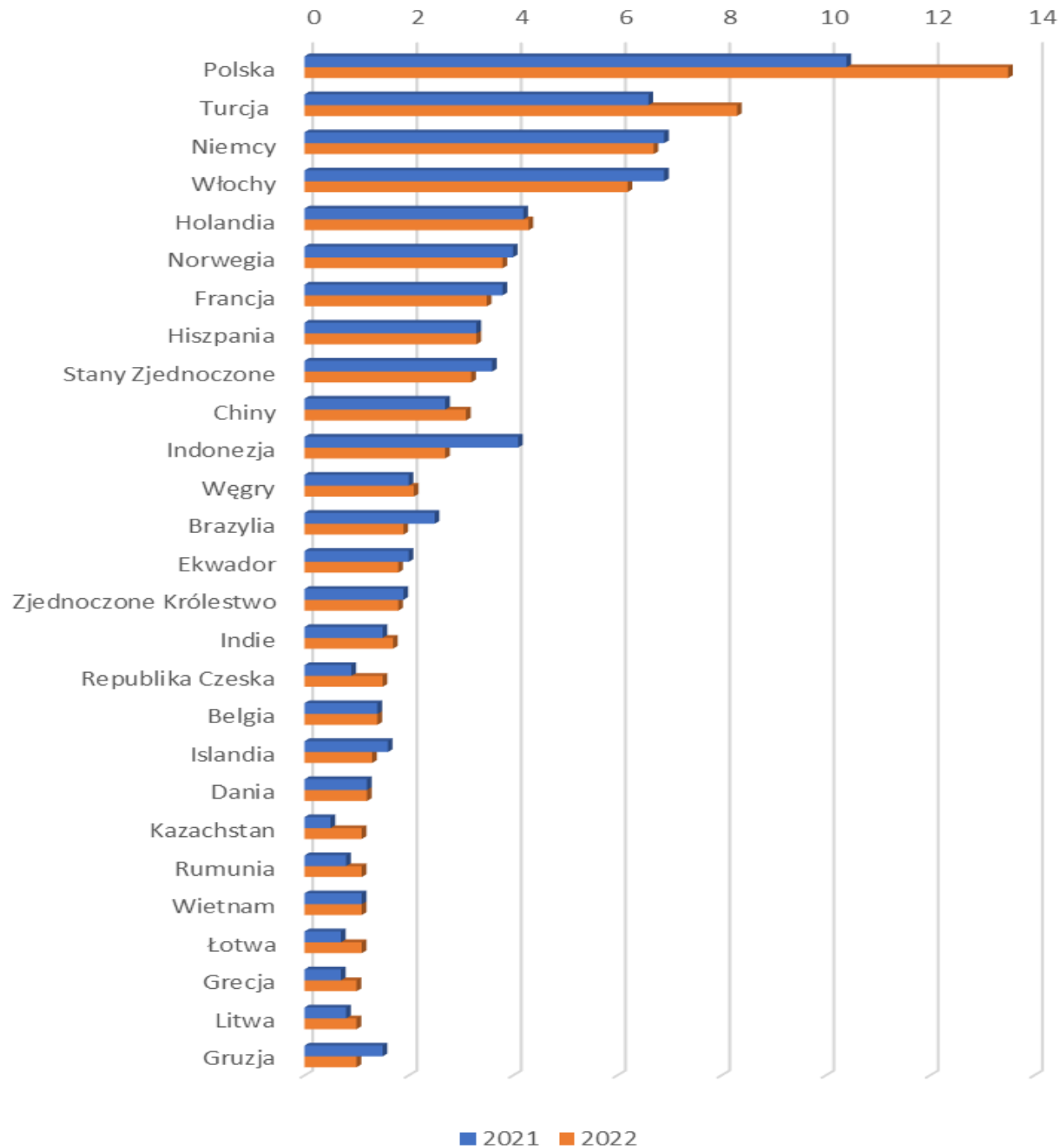

10 najważniejszych dla eksportu Ukrainy krajów według ich udziału w ww. eksporcie produktów rolno-spożywczych (%)

2022

Seria1
 1,0893% 11,2176%

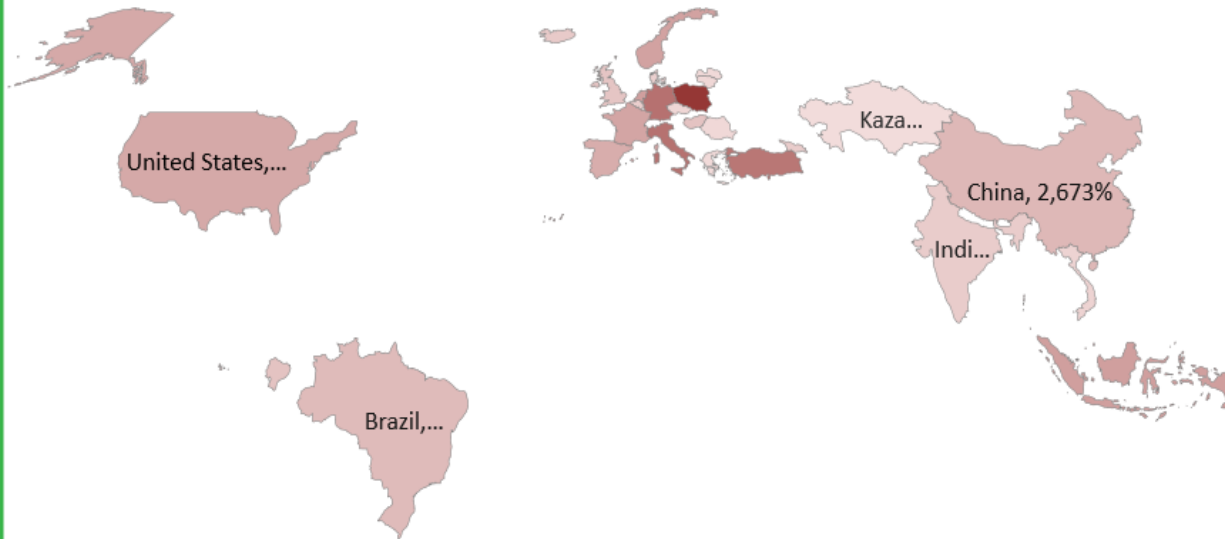

Udziały najważniejszych krajów w imporcie produktów rolno-spożywczych z Ukrainy wg danych 2022 r. (w ujęciu wartościowym, %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade

2021

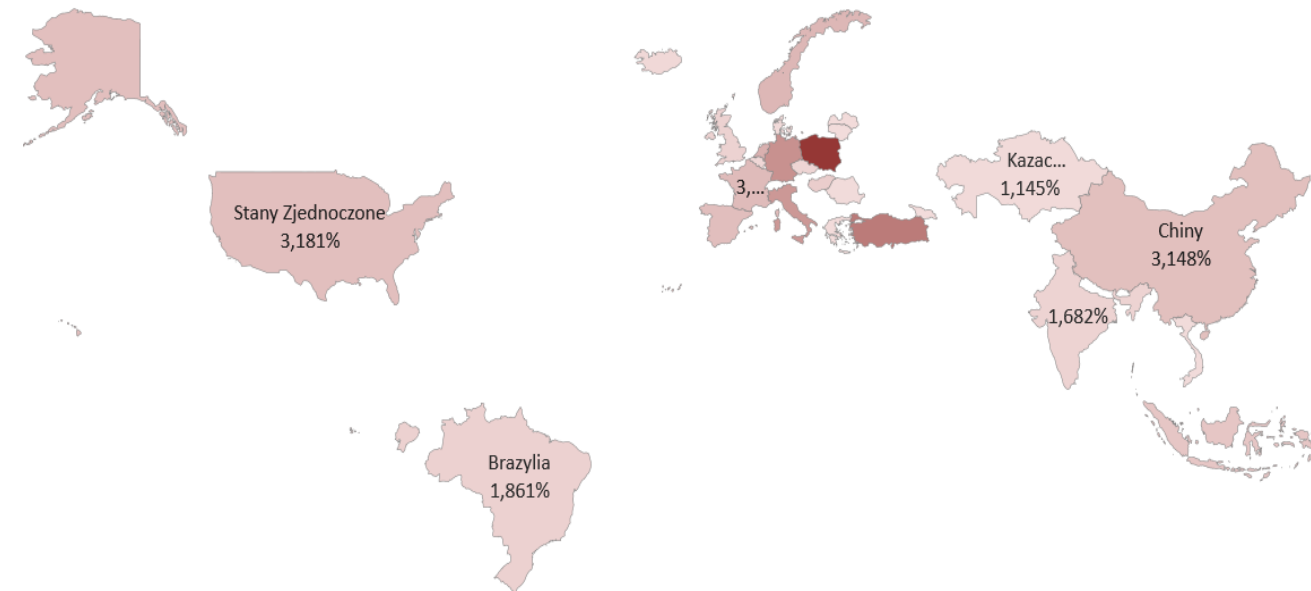
Seria1 0,540% 10,371%

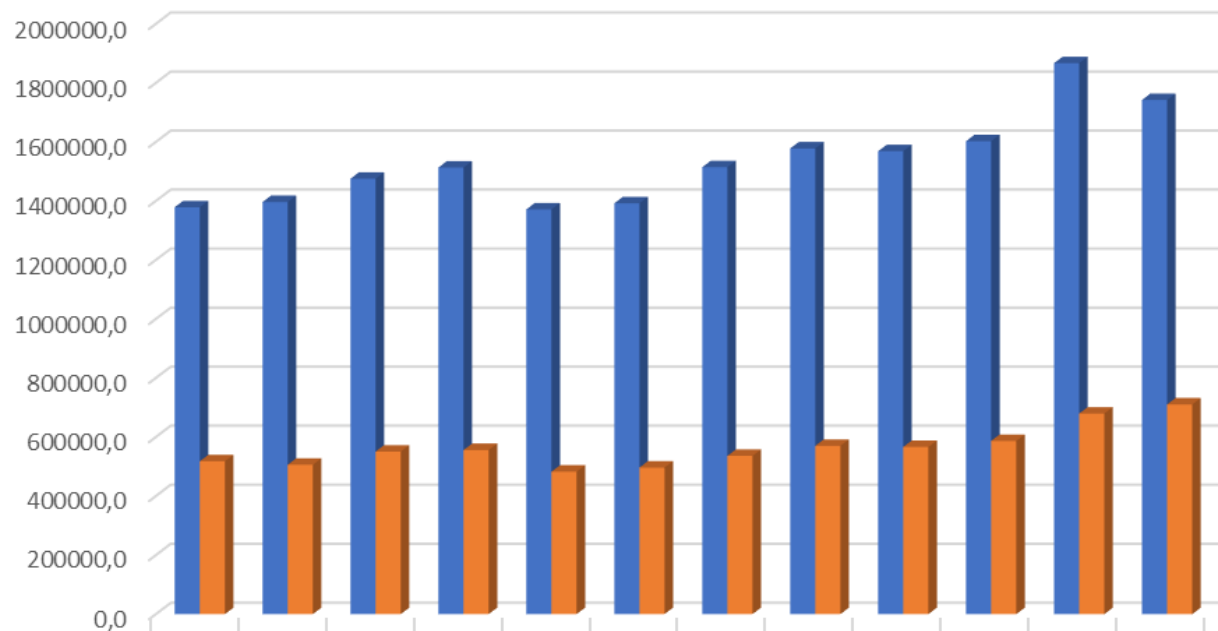
10 najważniejszych dla importu Ukrainy krajów według ich udziału w ww. imporcie produktów rolno-spożywczych (%)

2022

Seria1 1,003% 13,490%

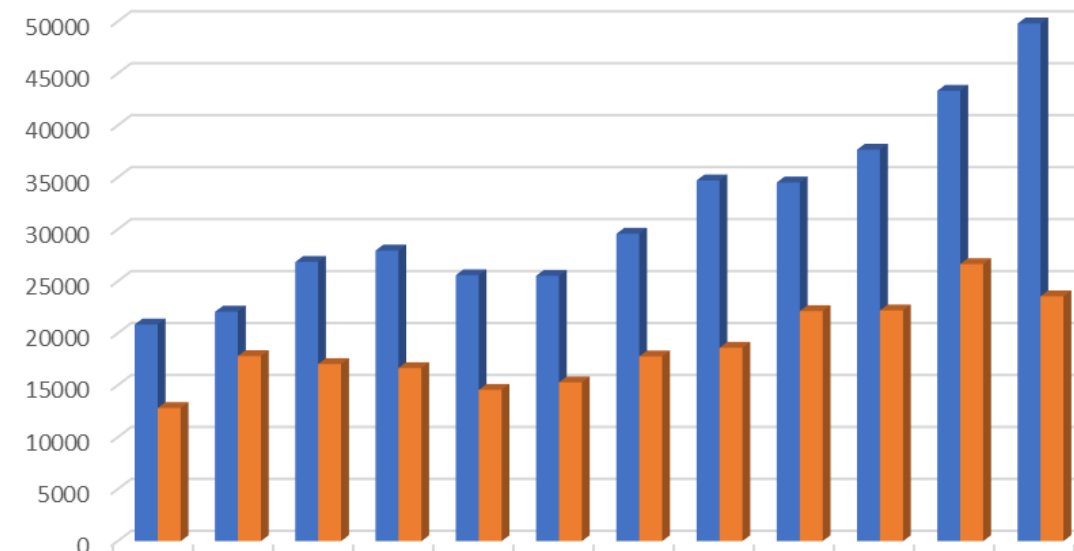

Eksport produktów rolno-spożywczych świata oraz UE-27 (mln USD)

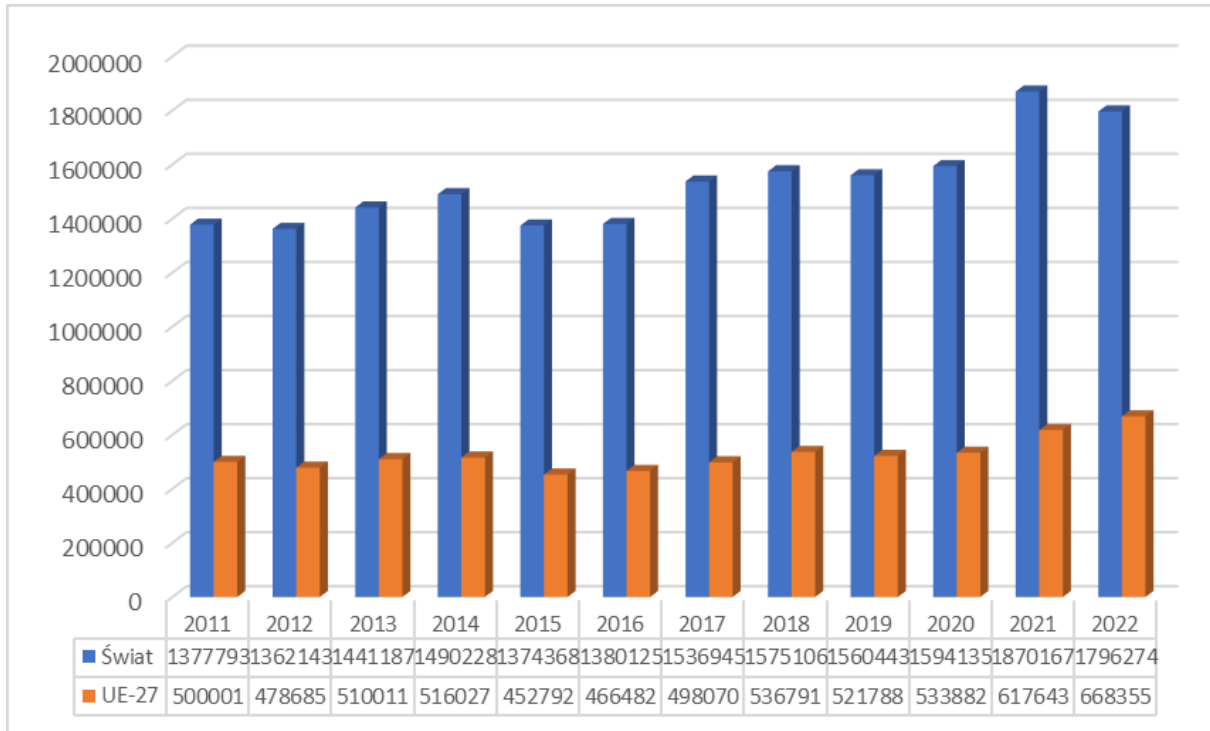
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
■ Świat	137845	139643	147526	151322	137144	139204	151446	157784	156885	160260	186682	174206
■ UE-27	518064	506382	550674	556192	482893	496556	536319	570102	566386	586822	679572	710595

Eksport produktów rolno-spożywczych Polski i Ukrainy (mln USD)

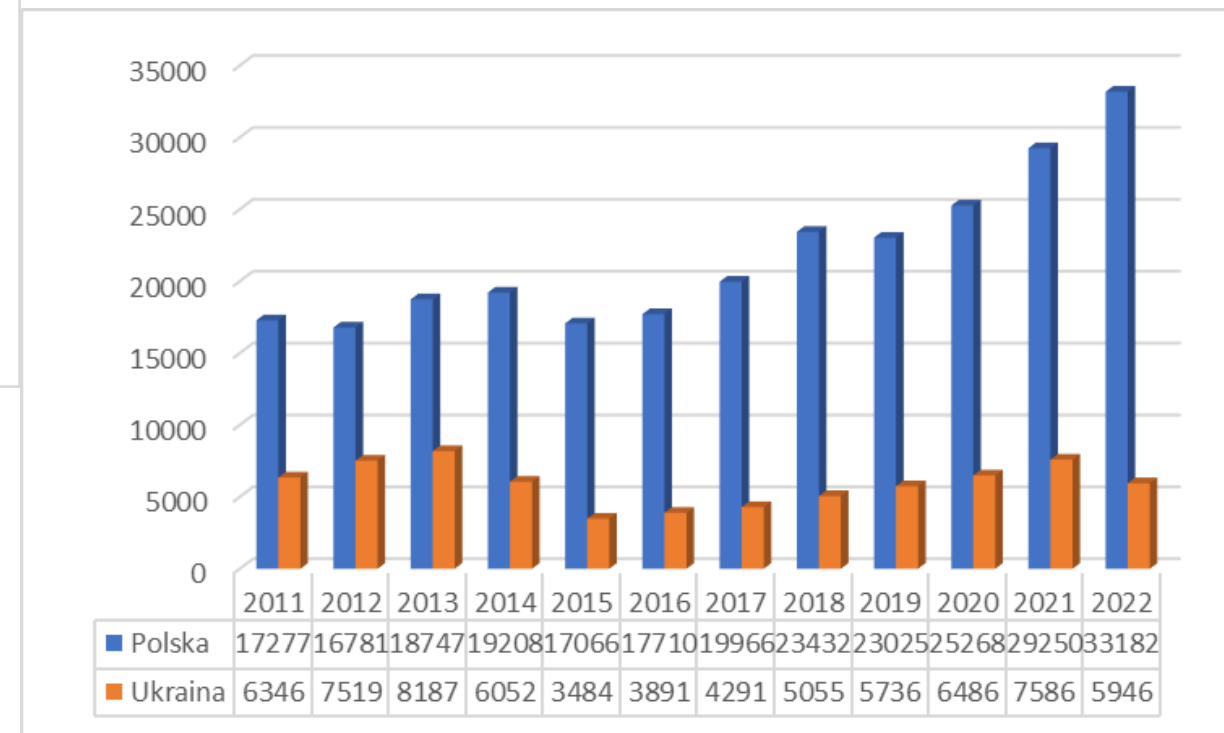

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
■ Polska	20852	22083	26869	27965	25594	25532	29583	34722	34523	37673	43346	49819
■ Ukraina	12804	17811	17039	16654	14561	15281	17773	18612	22144	22206	26664	23563

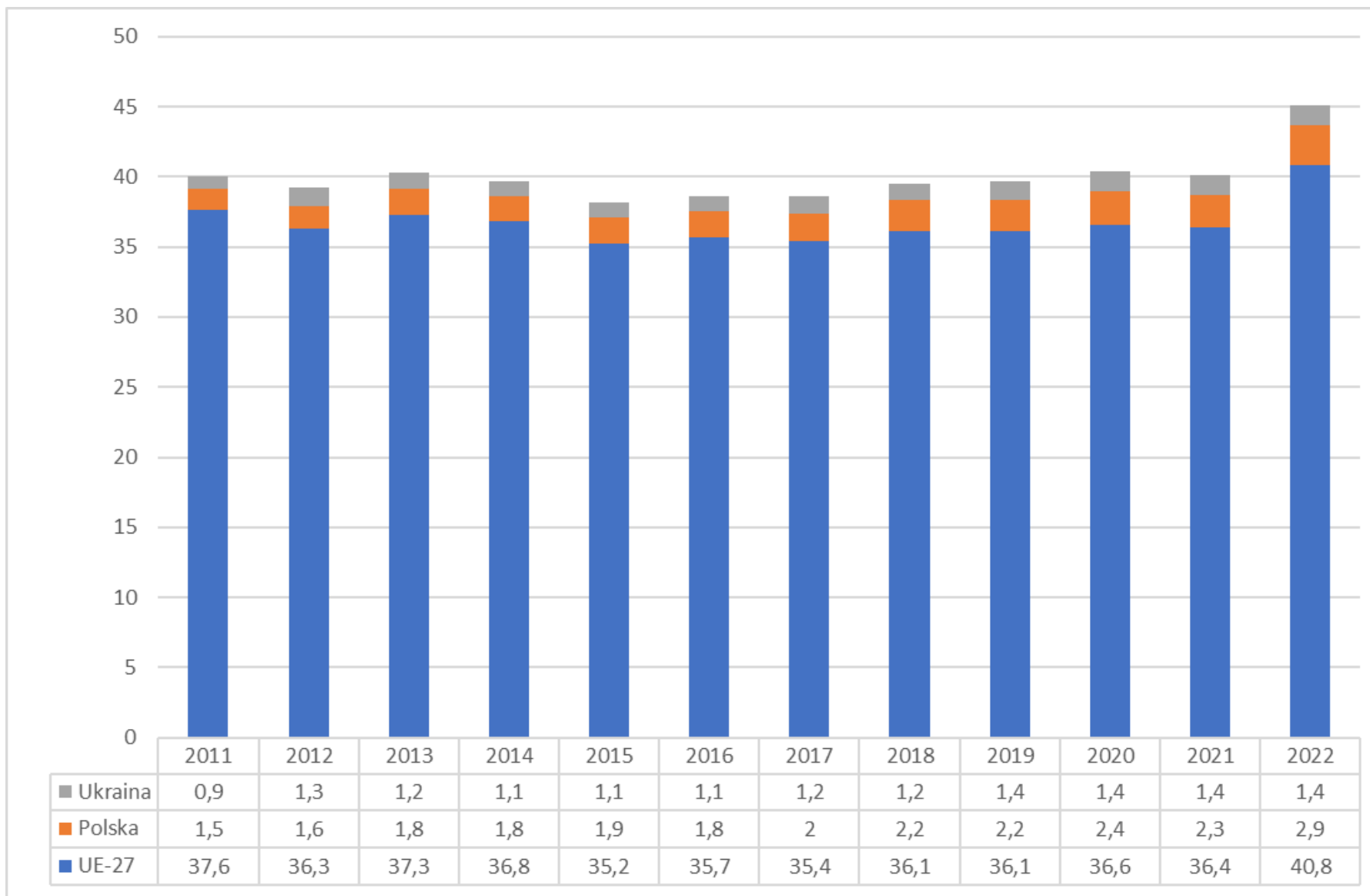
Import produktów rolno-spożywczych świata oraz UE-27 (mln USD)

Import produktów rolno-spożywczych Polski i Ukrainy (mln USD)

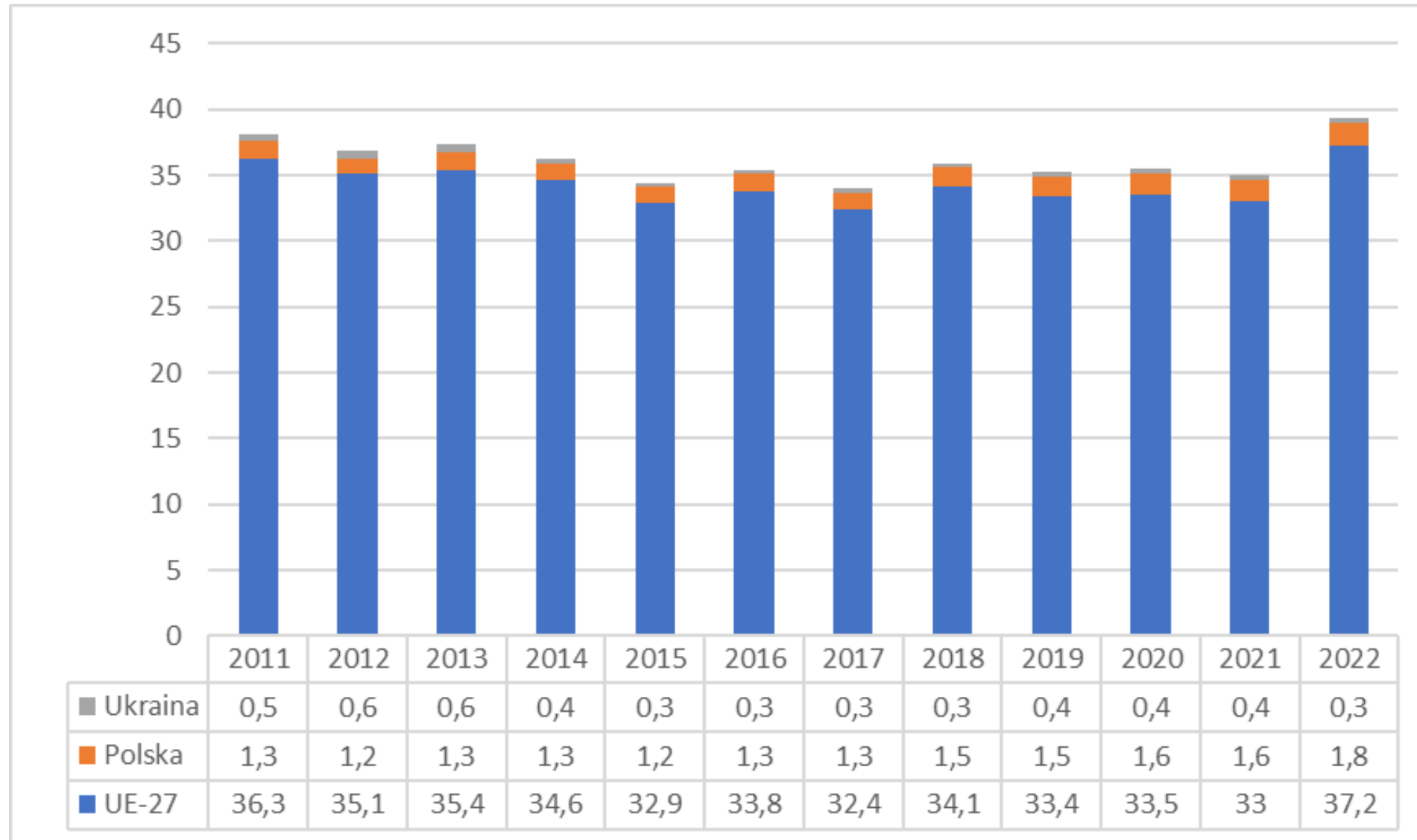

Udziały UE-27, Polski oraz Ukrainy w światowym eksporcie produktów rolno-spożywczych (%)

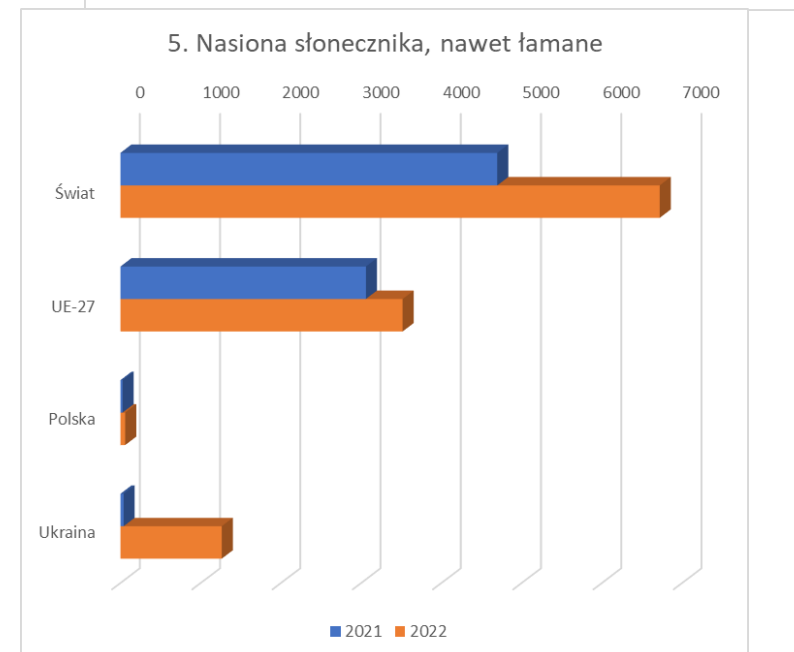
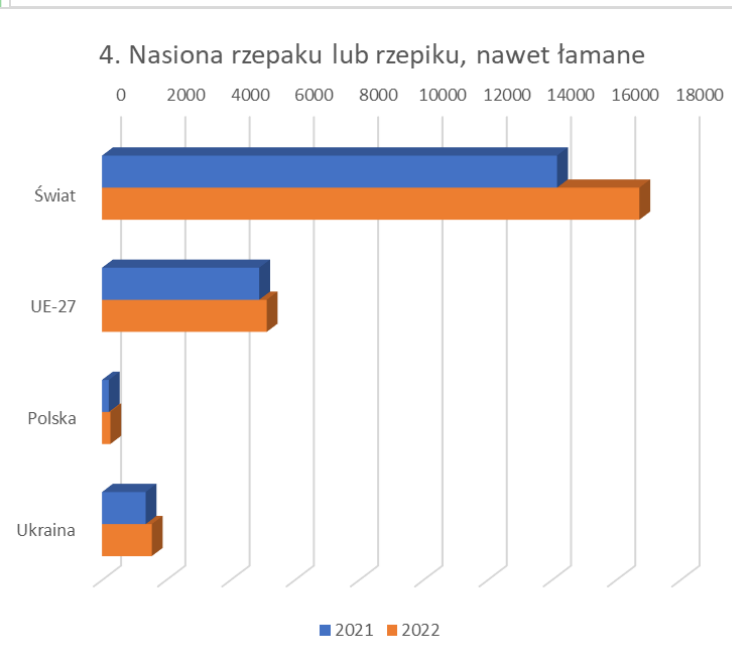
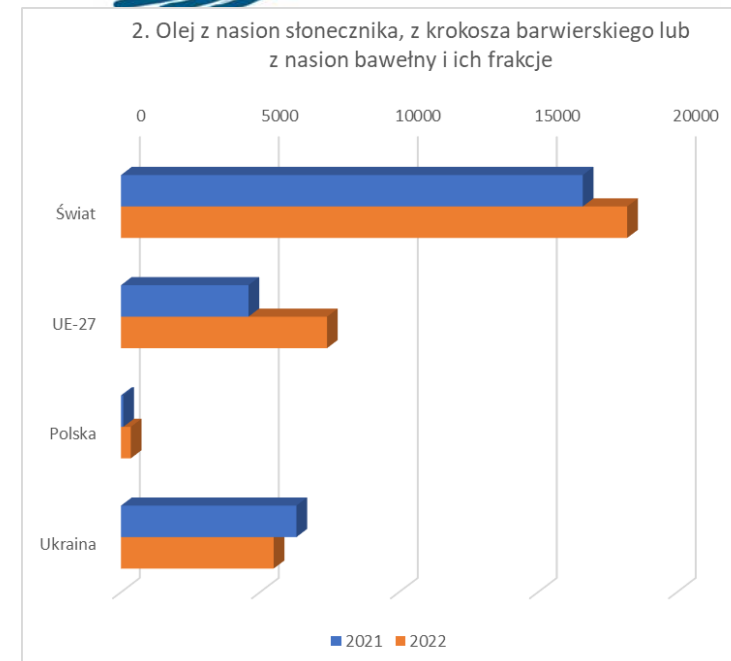
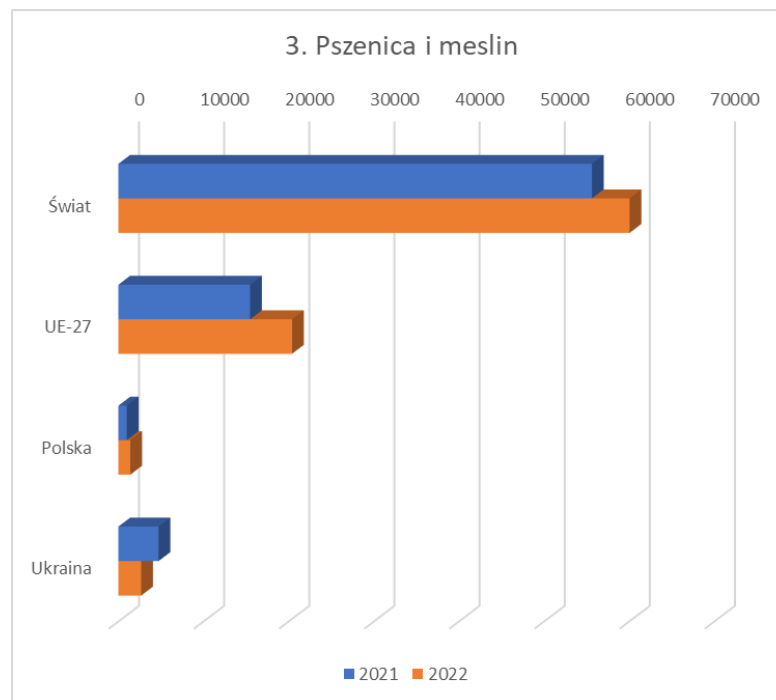
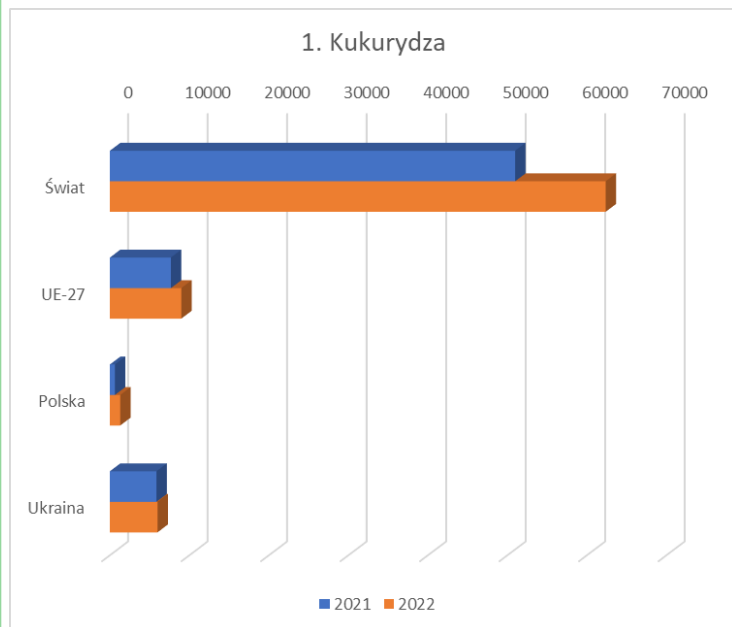

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Udziały UE-27, Polski oraz Ukrainy w światowym imporcie produktów rolno-spożywczych (%)

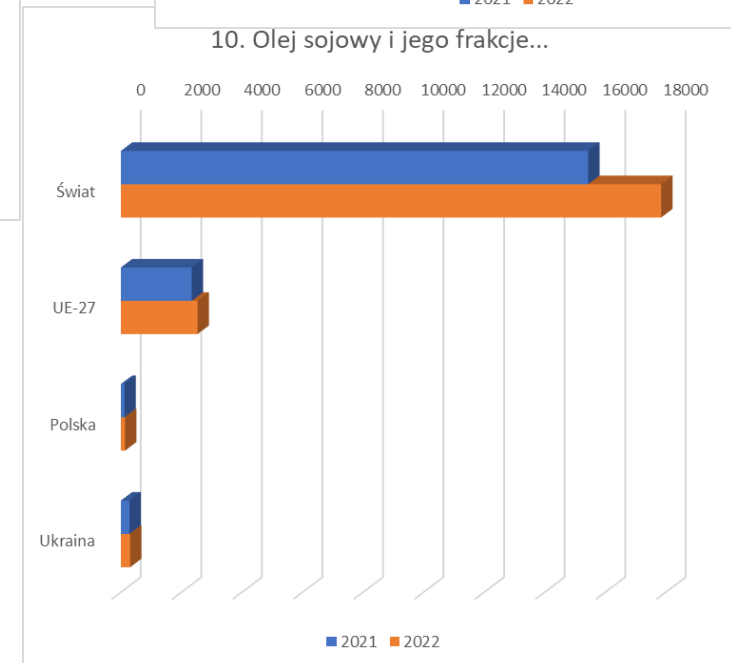
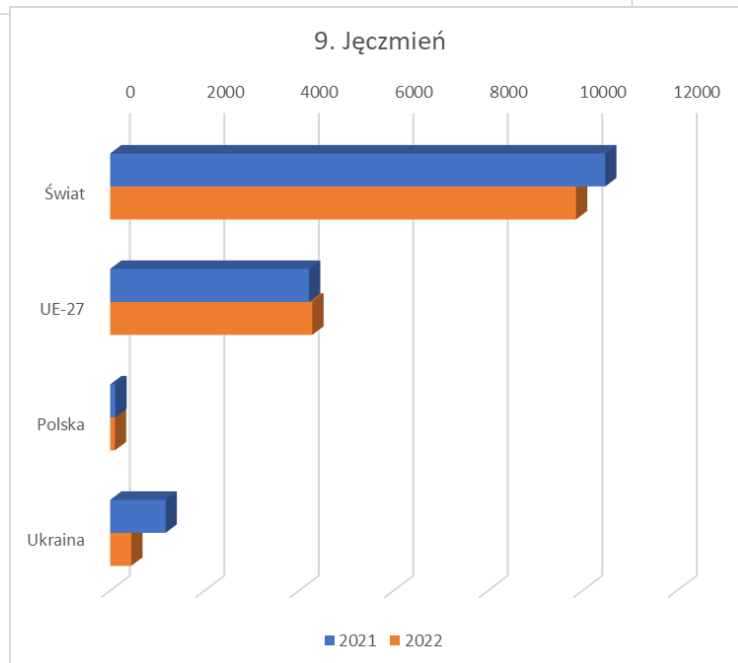
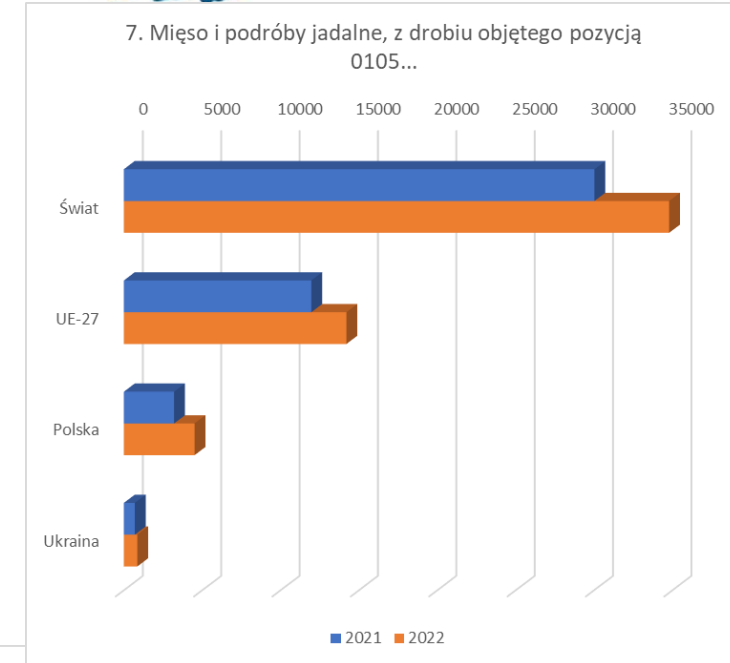
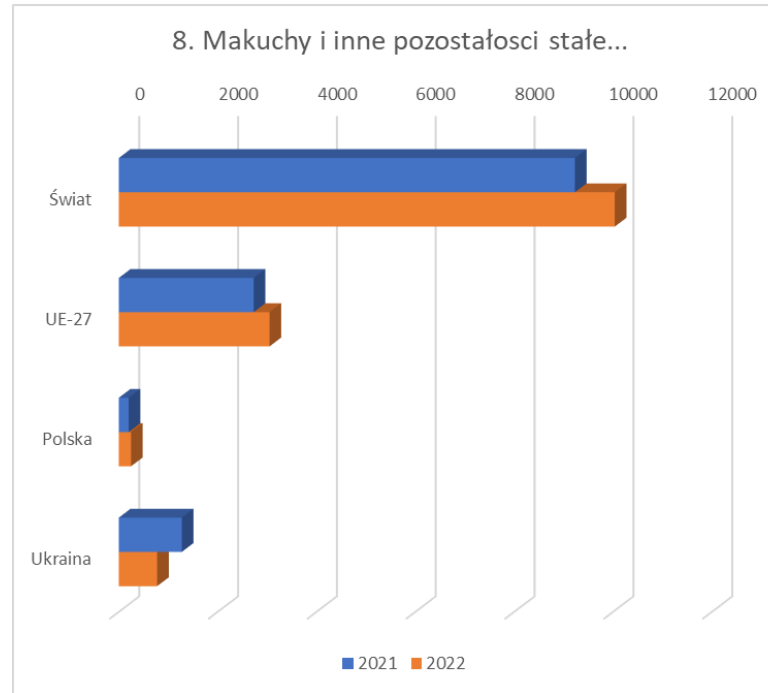
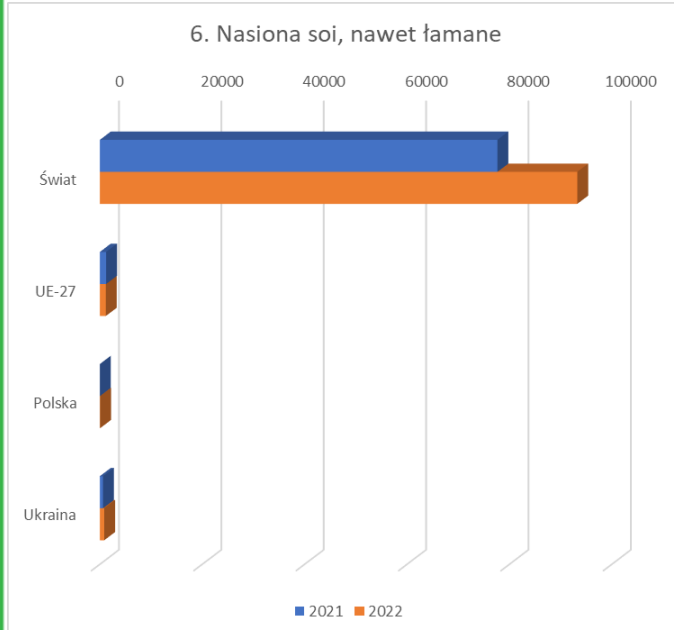

10 najważniejszych produktów rolno-spożywczych w eksporcie Ukrainy (wg 2022), mln USD (miejsca 1-5)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

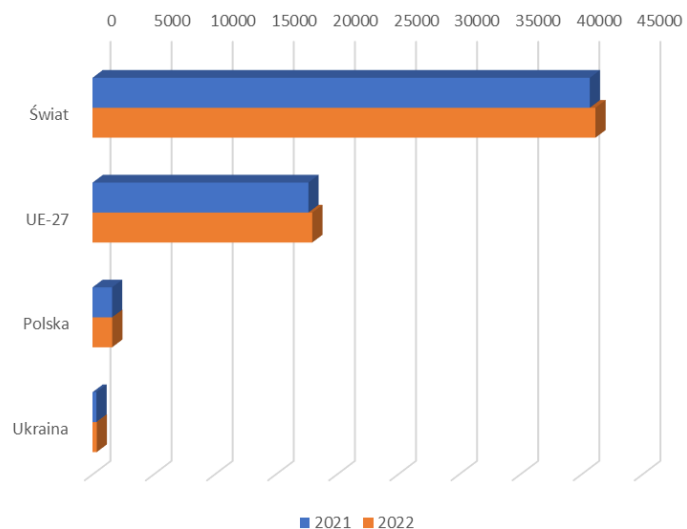
10 najważniejszych produktów rolno-spożywczych w eksporcie Ukrainy (wg 2022), mln USD (miejsca 6-10)

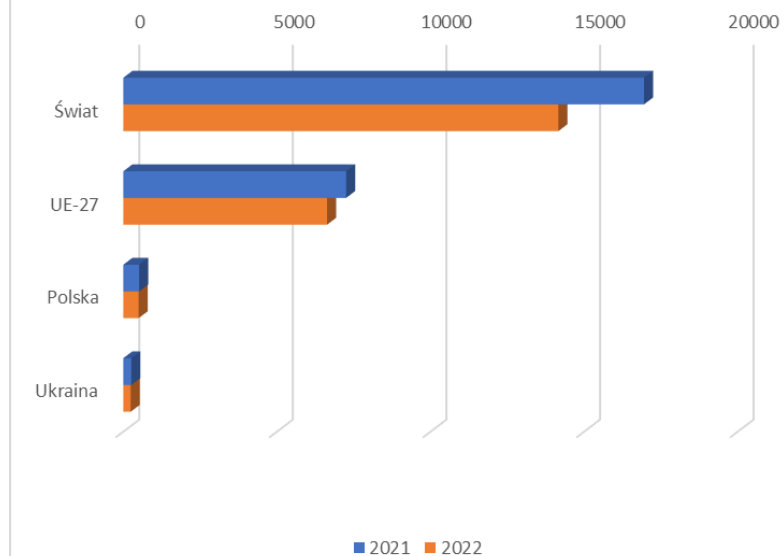
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

10 najważniejszych produktów rolno-spożywczych w imporcie Ukrainy (wg 2022), mln USD (miejsca 1-5)

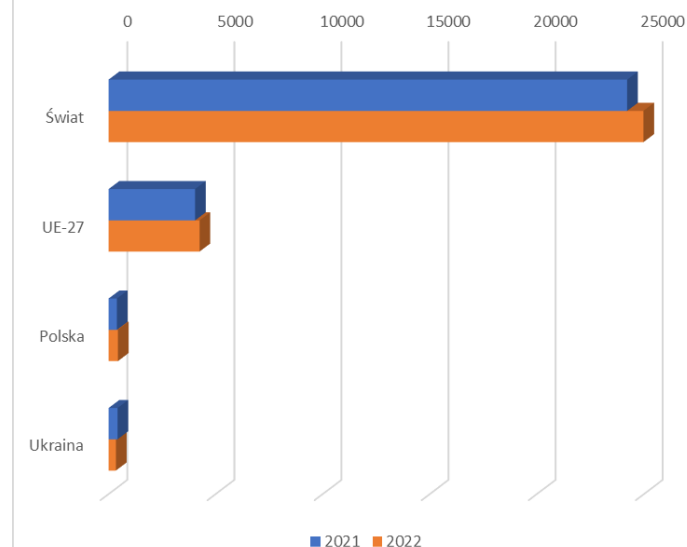
1. Preparaty w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt...

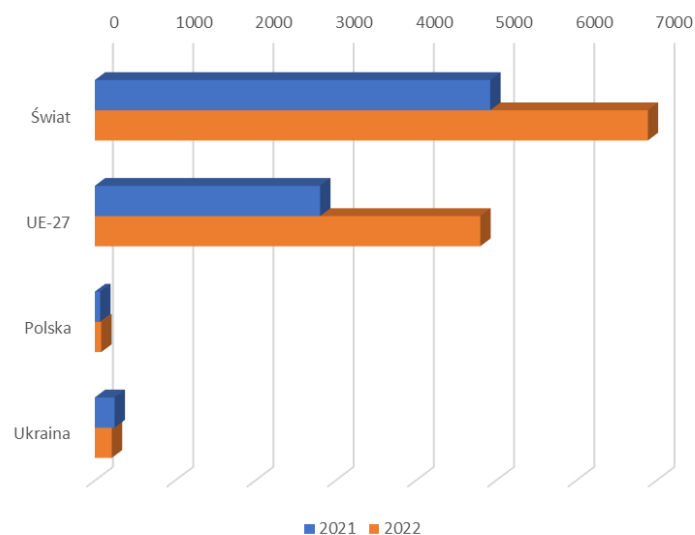
3. Owoce cytrusowe, świeże lub suszone

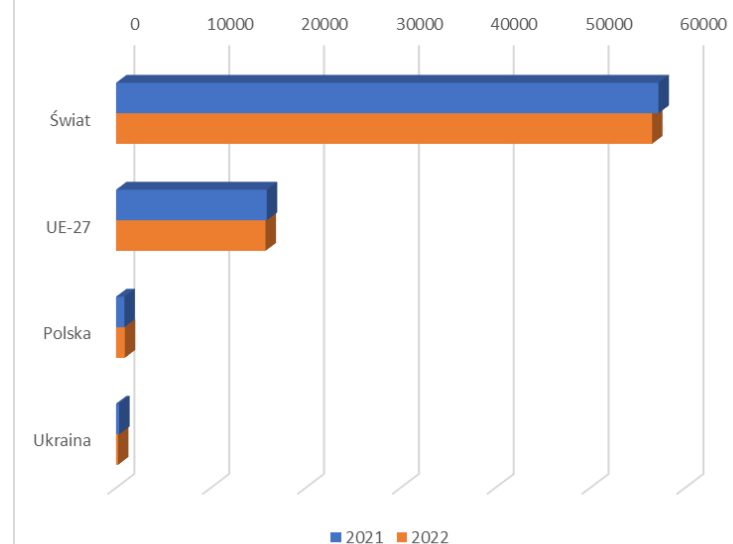
2. Ryby zamrożone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego...

4. Nasiona słonecznika, nawet łamane

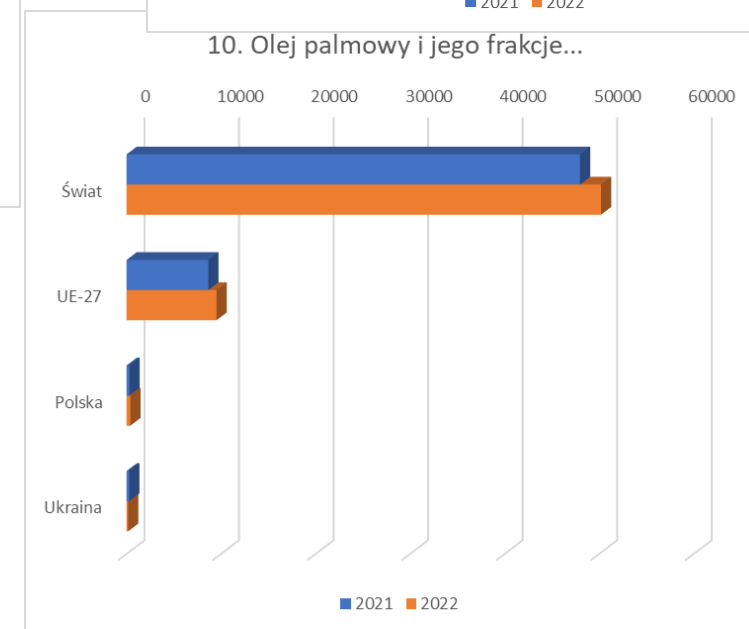
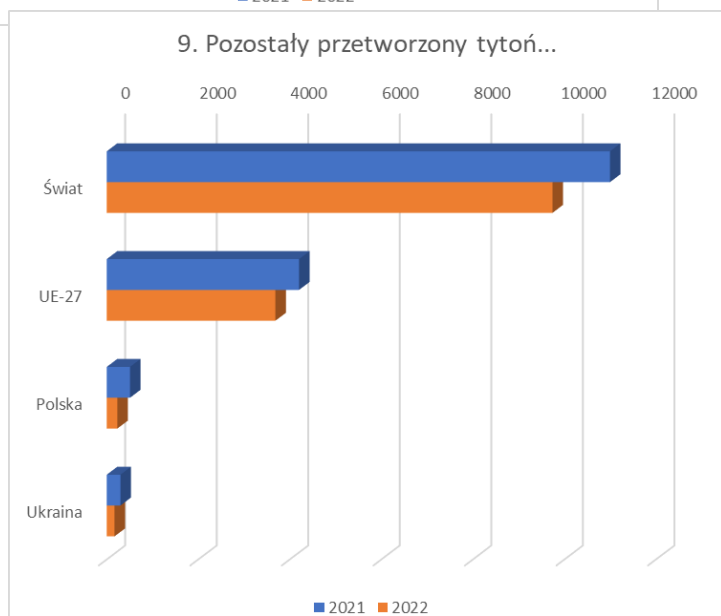
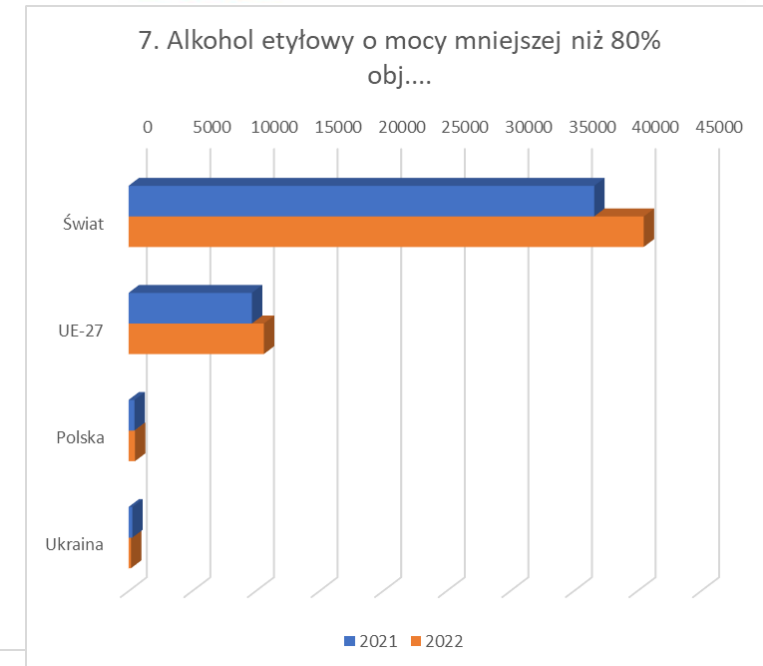
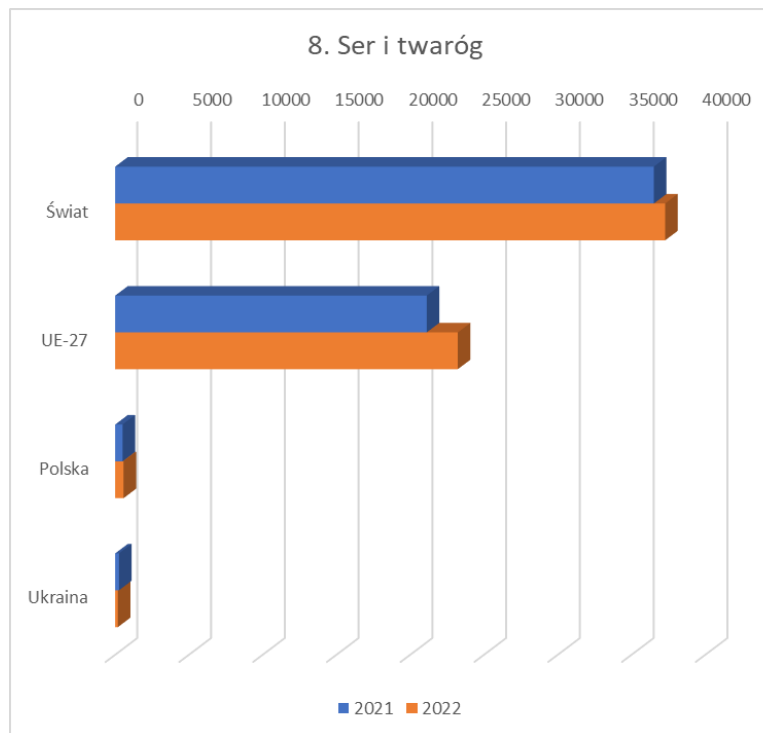
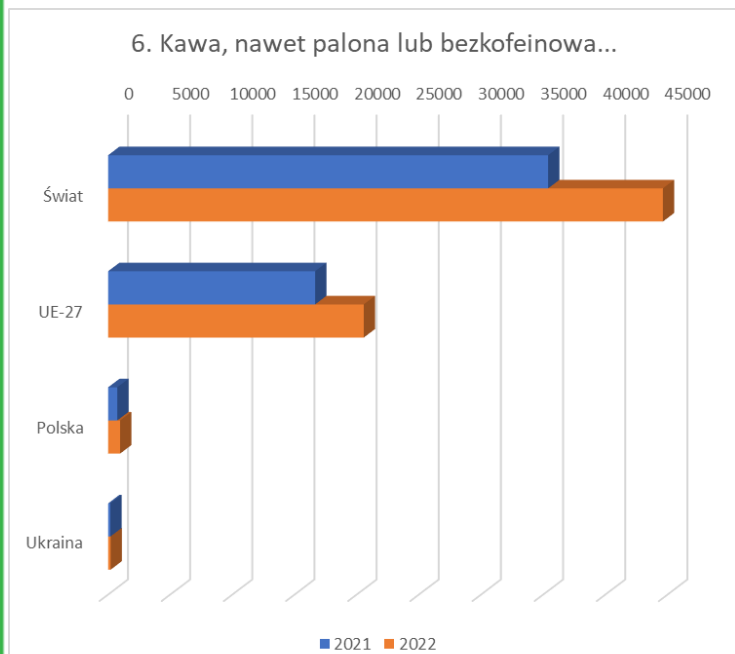

5. Przetwory spożywcze, gdzie indziej nie wymienione ani nie włączone

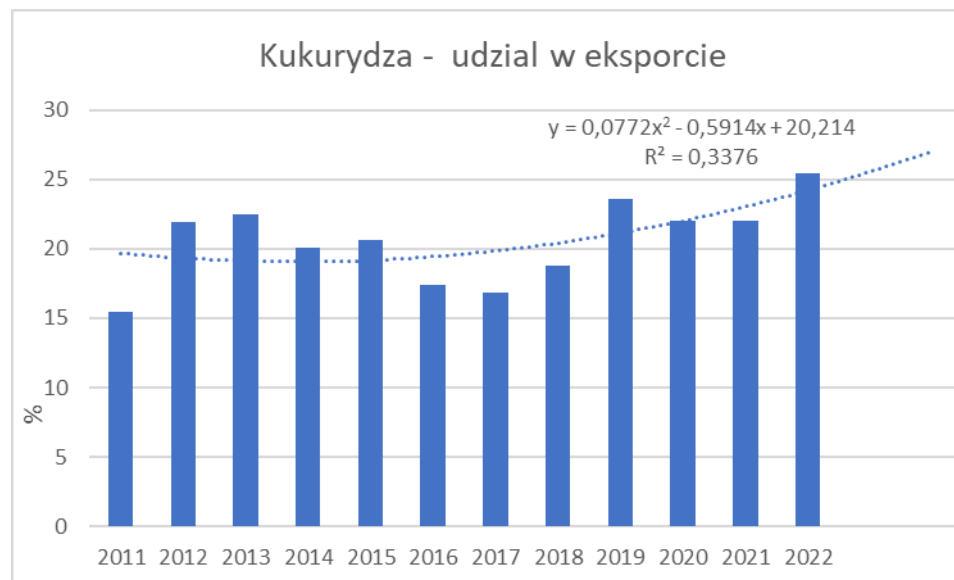
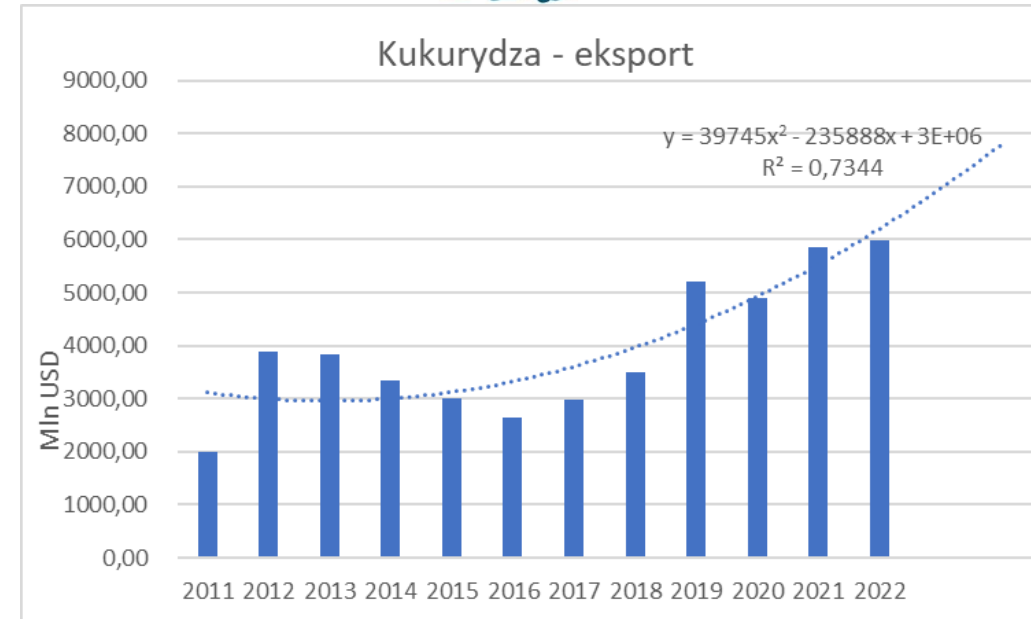
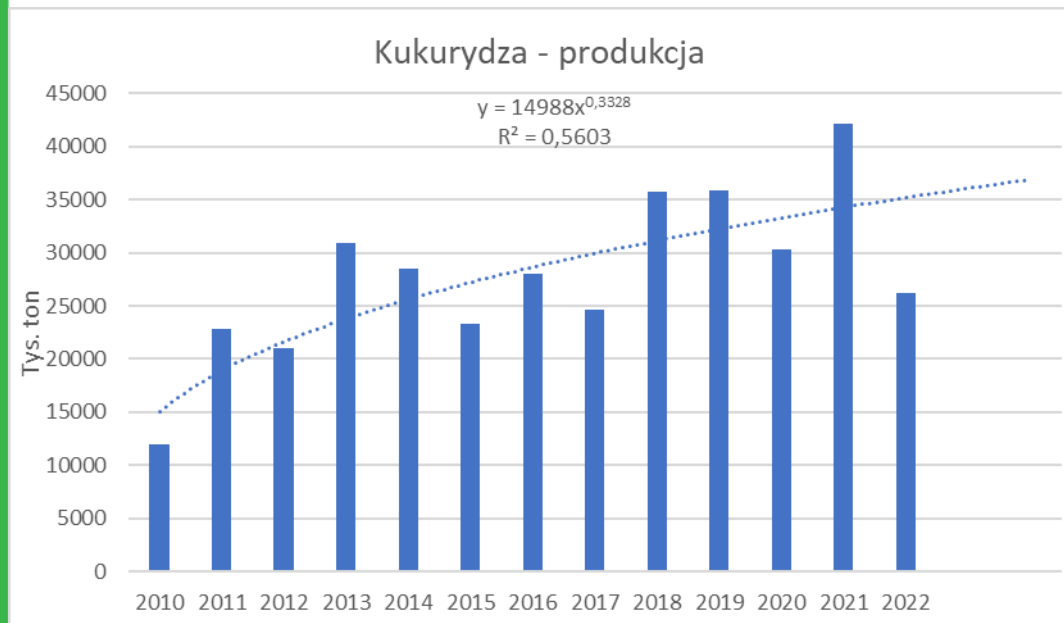
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

10 najważniejszych produktów rolno-spożywczych w imporcie Ukrainy (wg 2022), mln USD (miejsca 6-10)

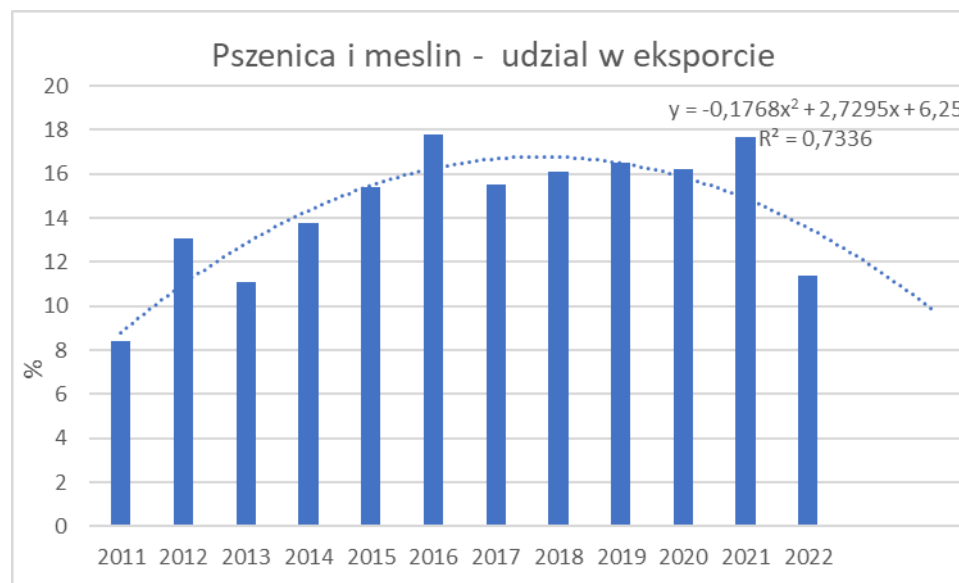
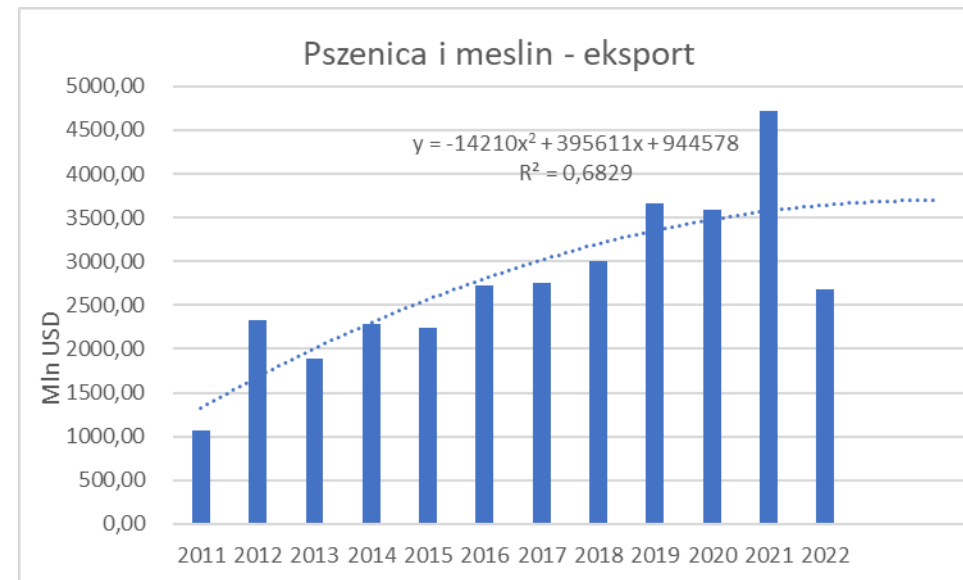
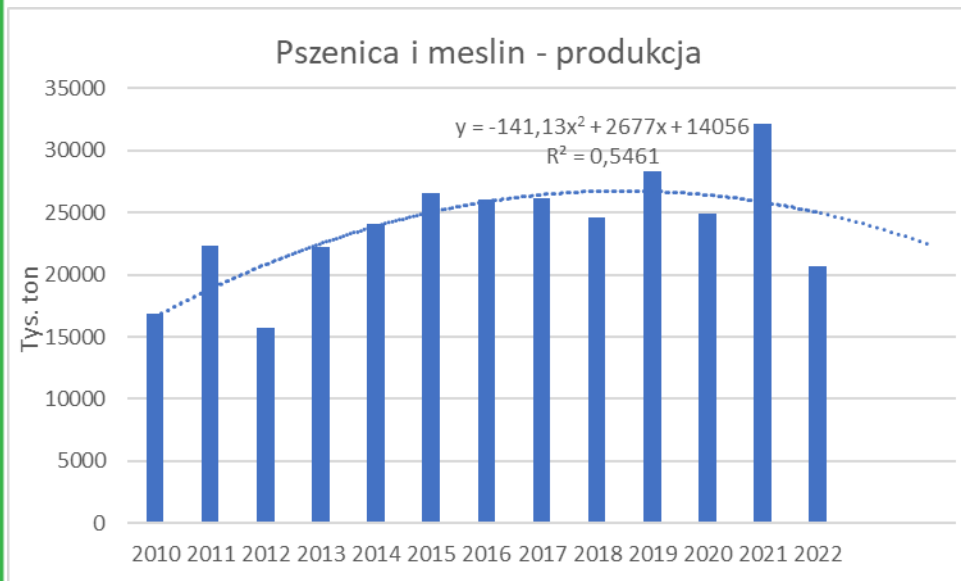
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Prognozy produkcji, eksportu oraz udziału w eksporcie najważniejszych produktów roślinnych Ukrainy – kukurydza

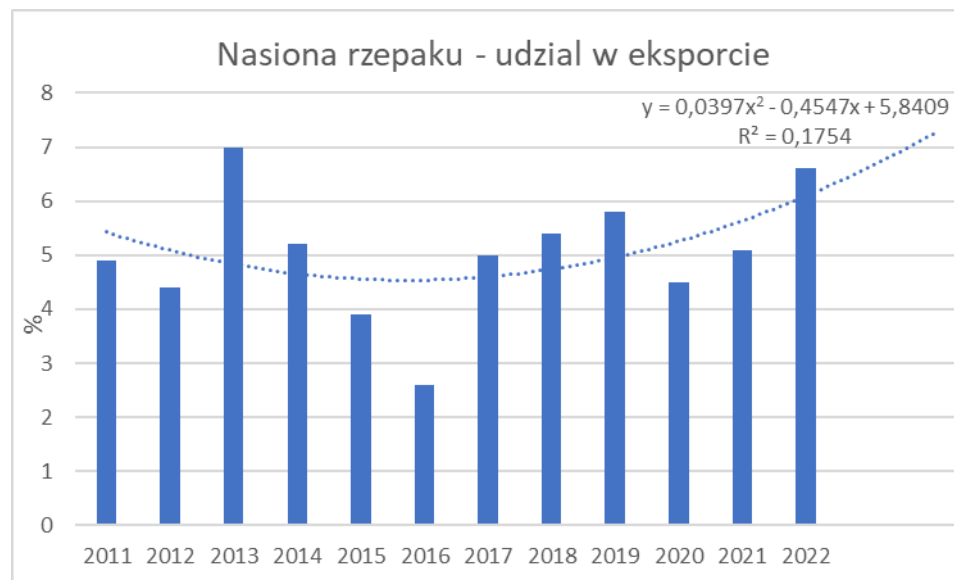
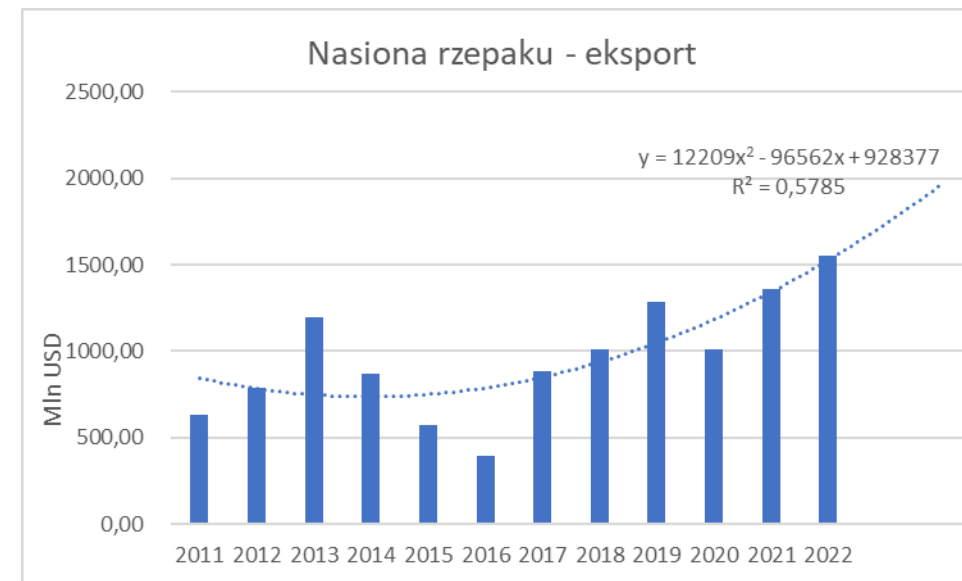
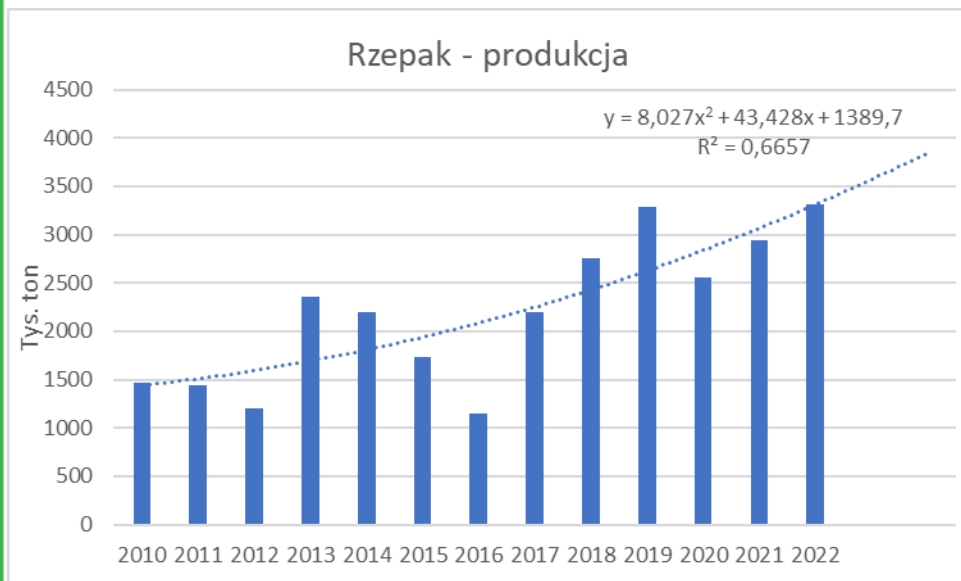
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Prognozy produkcji, eksportu oraz udziału w eksporcie najważniejszych produktów roślinnych Ukrainy – pszenica i meslin

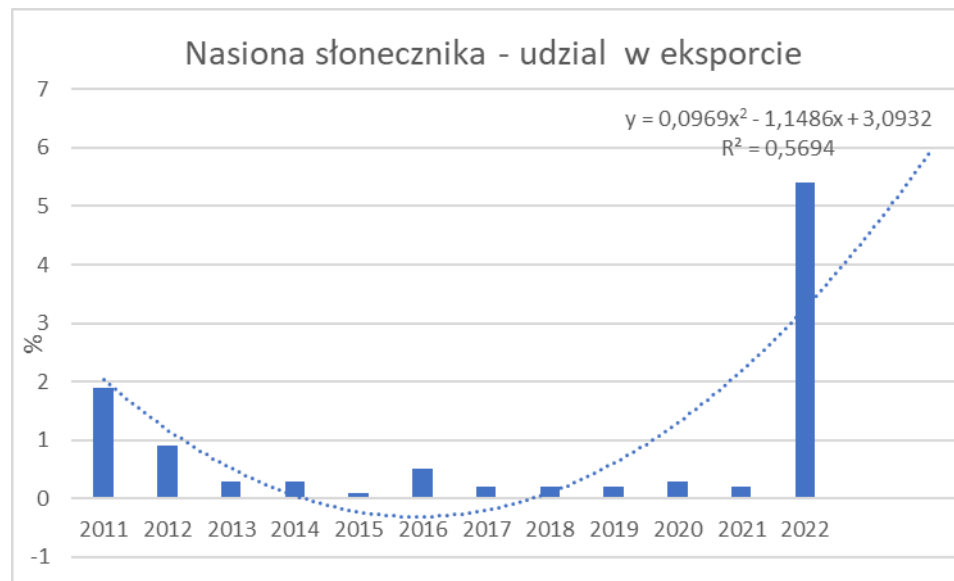
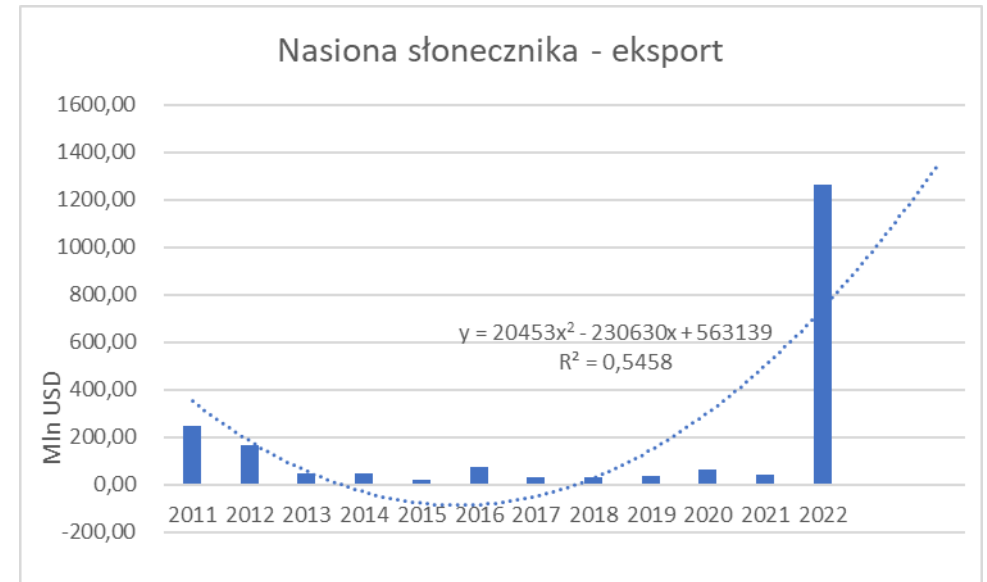
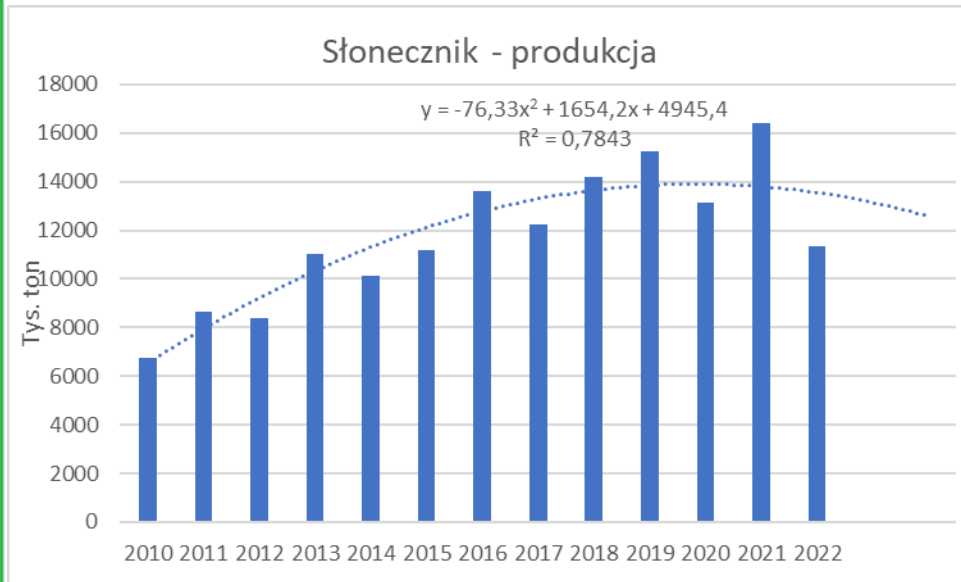
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Prognozy produkcji, eksportu oraz udziału w eksporcie najważniejszych produktów roślinnych Ukrainy – nasiona rzepaku

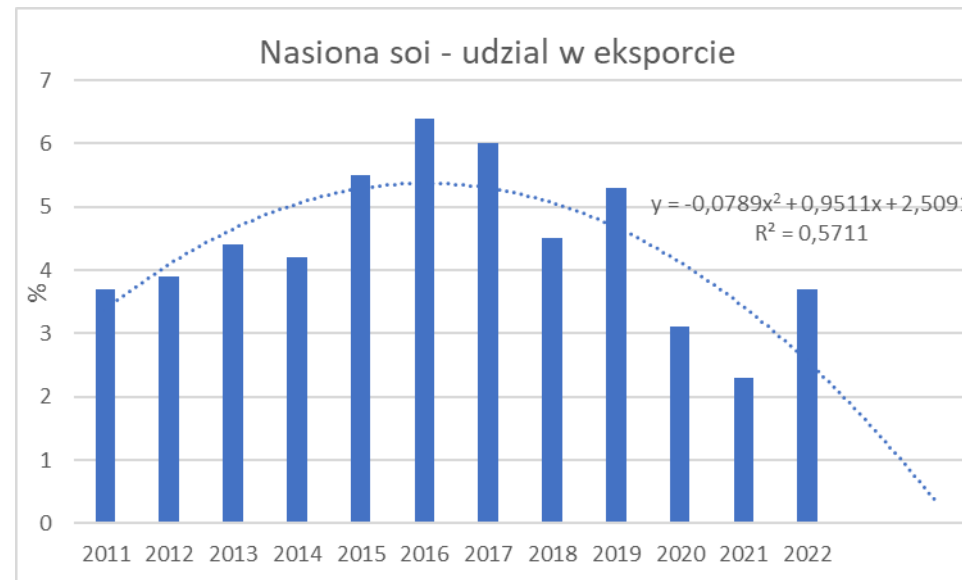
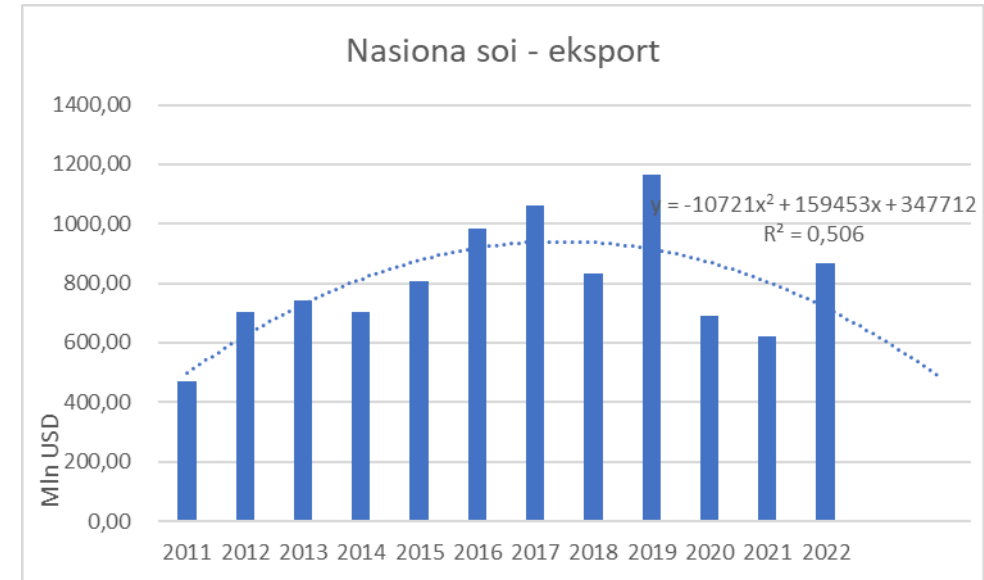
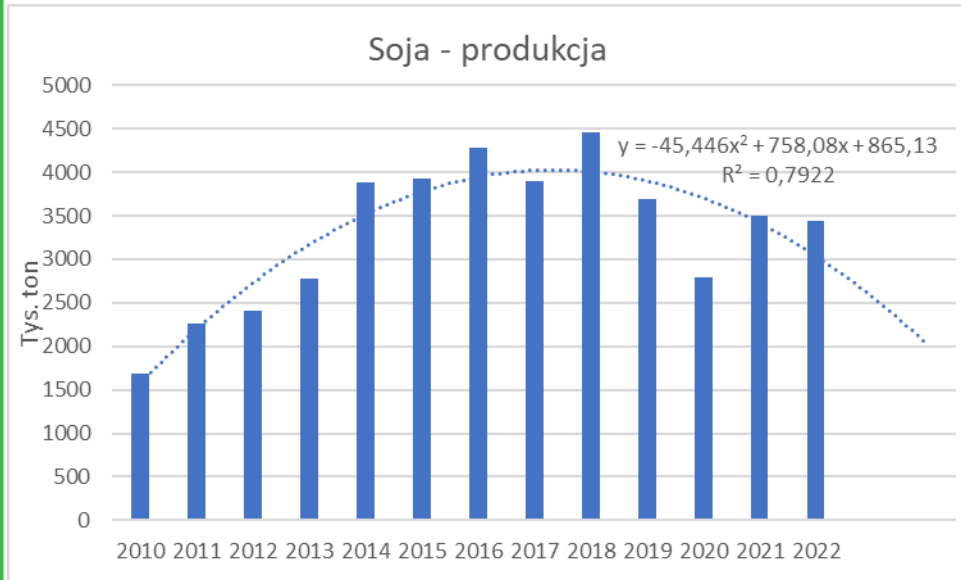
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Prognozy produkcji, eksportu oraz udziału w eksporcie najważniejszych produktów roślinnych Ukrainy – nasiona słonecznika

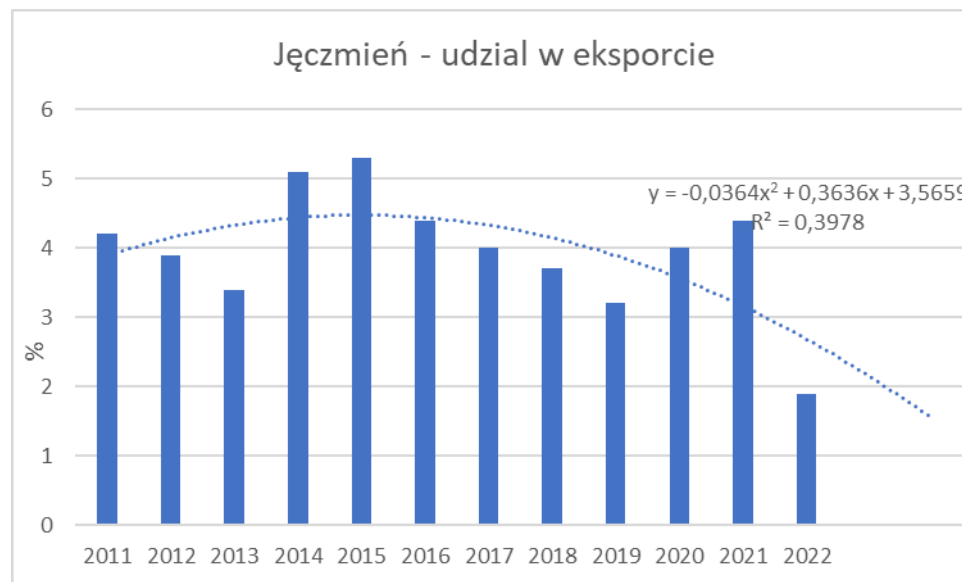
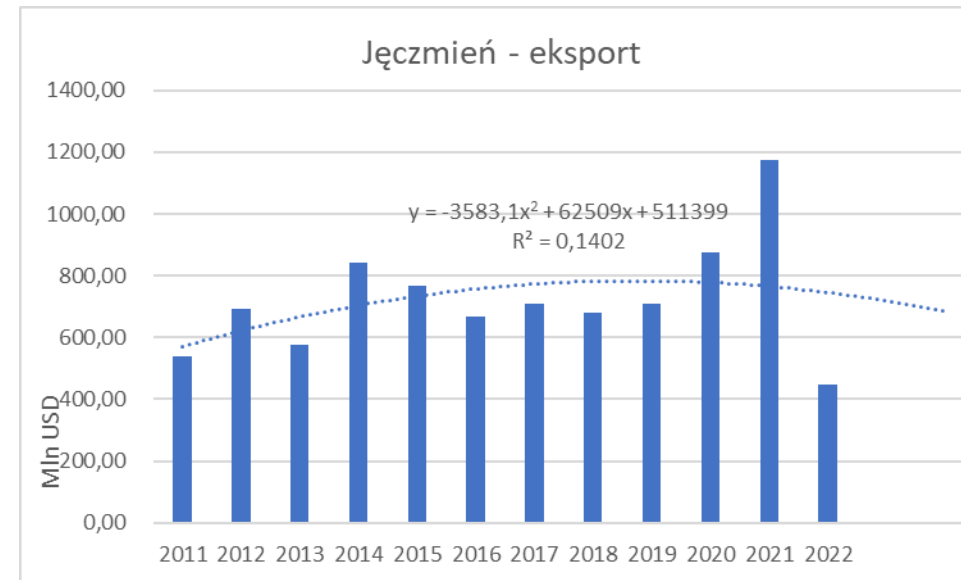
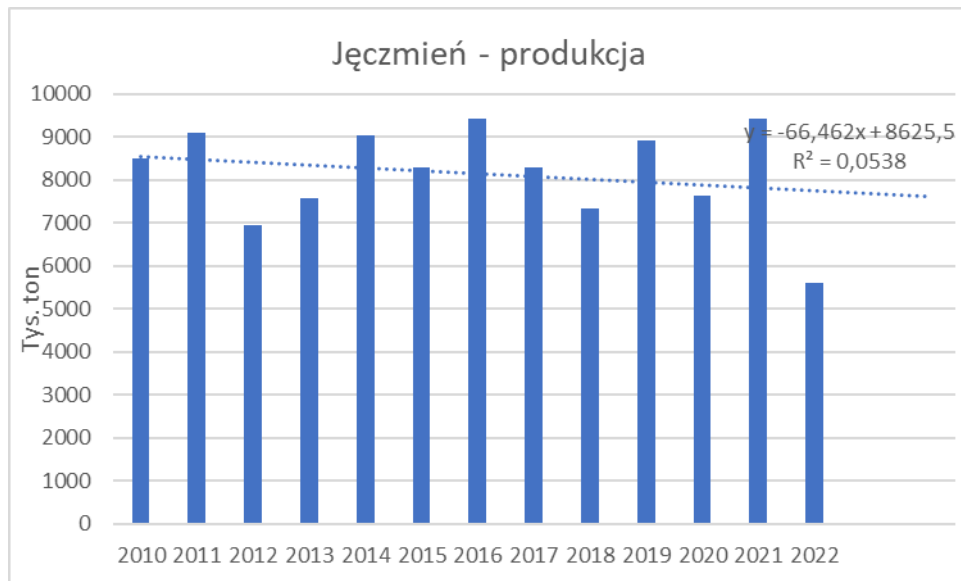
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Prognozy produkcji, eksportu oraz udziału w eksporcie najważniejszych produktów roślinnych Ukrainy – soja

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Prognozy produkcji, eksportu oraz udziału w eksporcie najważniejszych produktów roślinnych Ukrainy – jęczmień

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy WITS-Comtrade.

Podsumowanie

Ukraina należy do największych krajów Europy, dysponując dużym potencjałem produkcyjnym w sektorze rolno-żywnościowym.

Podstawą tego potencjału są bardzo korzystne uwarunkowania agro-klimatyczne.

W strukturze gleb przeważają czarnoziemy, które są zaliczane do najżyźniejszych na świecie.

Udział produkcji roślinnej w ukraińskim rolnictwie wynosił 71-81% w latach 2010–2022.

W 2022 r. odnotowano zmniejszenie liczby stałej ludności w Ukrainie ogółem, w tym ludności w grupie wiekowej 16-59, jak i ludności mieszkającej na obszarach wiejskich, zarówno w porównaniu z rokiem 2010, jak i 2021.

Liczba przedsiębiorstw rolnych użytkujących powierzchnie gruntów rolnych do 5 ha w 2022 r. zmniejszyła się o 5306 jednostek (o 92%) w porównaniu z rokiem 2010.

Liczba przedsiębiorstw użytkujących powierzchnie gruntów rolnych, wynoszących więcej niż 5 tys. ha, w 2022 r. zmniejszyła się o 148 jednostek (o 23%) w porównaniu z rokiem 2010.

Największą wartość eksportu produktów rolno-spożywczych, podobnie jak importu, Ukraina odnotowała w 2021 r., podczas gdy najmniejszą – w 2015 r.

Eksport rolno-spożywczy Ukrainy na rynek światowy charakteryzuje się wysoką koncentracją, o czym świadczy wynoszący w 2022 r. prawie 86% udział dziesięciu produktów, odgrywających największe znaczenie w tym eksporcie.

Przedmiotem ukraińskiego eksportu są przede wszystkim: kukurydza, olej słonecznikowy, pszenica, nasiona rzepaku, nasiona słonecznika, nasiona soi, mięso i podroby oraz makuchy pozostałe z ekstrakcji tłuszczów lub olejów roślinnych.

Podsumowanie

Udział dziesięciu produktów, które były najważniejsze dla importu Ukrainy, w 2022 r. łącznie stanowił tylko około 38% tego importu, w odróżnieniu od eksportu.

Ukraina importuje głównie następujące produkty: preparaty do karmienia zwierząt, ryby mrożone, owoce cytrusowe, różne przetwory spożywcze, kawę, sery i twarogi, alkohol etylowy oraz tytoń.

W 2022 r. pierwsze miejsce na liście krajów, które mają największy udział w eksporcie produktów rolno-spożywczych Ukrainy, zajmowała Polska (11,2%), a dalej Rumunia, Turcja, Chiny i Hiszpania.

Łącznie eksport do tych pięciu krajów stanowił 45,3% sprzedanej przez Ukrainę żywności, co wskazuje na jego silną koncentrację.

Lista produktów eksportowanych z Ukrainy do Polski zawierała w szczególności: kukurydzę, olej słonecznikowy, nasiona rzepaku lub rzepiku, olej sojowy, makuchy oraz pszenicę.

Polska zajmowała jednocześnie pierwsze miejsce na liście krajów, które mają największy udział w imporcie produktów rolno-spożywczych do Ukrainy (13,5%).

Dużymi dostawcami żywności do Ukrainy były ponadto: Turcja, Niemcy, Włochy oraz Holandia.

Łączny udział tych pięciu krajów w strukturze importu rolno-spożywczego Ukrainy wyniósł 39%.

Lista produktów importowanych z Polski do Ukrainy w 2022 r. obejmowała: preparaty do karmienia zwierząt, sery i twarogi, wody, włącznie z wodami mineralnymi i gazowanymi oraz pozostałe napoje bezalkoholowe, czekoladę, wyroby czekoladowe i pozostałe słodczy, kawę, pieczywo oraz wyroby ciastkarskie.

Znaczenie Ukrainy w światowym eksporcie, jak i w światowym imporcie rolno-spożywczym była zmienna w analizowanym okresie.

Dziękuję za uwagę!

Kontakt:

Oksana Kiforenko

oksana.kiforenko@ierigz.waw.pl